

20

LET

TURISTIČNEGA DRUŠTVA
P O D L E H N I K

ZBORNİK
20 LET DELOVANJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA PODLEHNIK
1998–2018

Izdalo in založilo: Turistično društvo Podlehnik

Avtor: Zdenka Golub

Uredniški odbor: Milan Vidovič, Zvonko Mlakar, Boštjan Mlakar, Miroslava Maučič, Majda Erlač, Sandi Šprah, Zdenka Golub

Jezikovni pregled: Majda Erlač

Fotografije: Sandi Šprah, Zdenka Golub, Zvonko Mlakar, Boštjan Mlakar, Darjan Pernat, arhiv društva

Naslovnica: Sandi Šprah

Opremil in tehnično uredil: Svetozar Pance

Računalniški prelom in obdelava slik: Toni Zakrajšek

Tisk: Tiskarna Grafis trade d.o.o.

Naklada: 1000 izvodov

Podlehnik, maj 2018

CIP

Predgovor

Pred nami je knjiga 20 let dela TD Podlehnik. Ob prebiranju arhiva, raznih dokumentov, albumov in video posnetkov lahko rečemo, da se je na prehojeni poti na področju turizma v Podlehniku zgodilo toliko različnih stvari, da je prav, da se ti dogodki prenesejo na papir in ohranijo zanamcem. Vsega pa se žal še zdaleč ne da zapisati.

Gledano dolgoročno pa zbornik predstavlja trajno zgodovinsko gradivo, dragocen vodnik, ki dokazuje, da je turistično društvo aktivno prispevalo k delovanju lokalne skupnosti in širjenju turizma v občini in v širšem okolju.

Društvo se je širilo in razvijalo z novimi člani in novimi idejami. Največji cilj zbornika je ohraniti spomin na posamezne dogodke in dosežke v društvu. Zbornik je zapis prehojene poti skozi dve desetletji, zapis razvoja turističnega društva, gradnje lastnih prostorov in dokaz o druženju članov. Nastal je z namenom, da dogodki ne bi šli v pozabo, saj zapisano ostaja.

Zahvala gre avtorici, uredniškemu odboru, lektorici, oblikovalcu, tiskarju in vsem, ki so ga soustvarjali, ter vsem članom, ki so sooblikovali in razvijali Turistično društvo 20 let.

Veseli smo, da smo del zgodbe, ki je s to kroniko zapisana v zgodovino in jo bodo lahko brali tudi naši zanamci.

Želimo vam prijetno prebiranje in obujanje lepih spominov.

Člani uredniškega odbora

PODLEHNIK JE NAŠ LEPI KRAJ

*Podlehnik je naš lep kraj,
vsak rad vrača se nazaj,
po hribih naših so vasi,
veseli narod pri nas živi.*

*Imamo štiri cerkvice,
po hribih pa vinograde,
jih pridno obdelujemo,
v jesen sadove uživamo.*

*Klopotec na bregu še stoji,
naznanja nam jesenske dni,
vsil ga radi poslušamo,
saj grozdje spet zrelo bo.*

*V jesen, ko grozdje dozori,
veseli gremo v gorice vsi,
si vriskamo in pojemo,
ko sladko grozdje režemo.*

*Pozimi vino pretakamo,
da se ne bi pokvarilo,
ga spoštljivo pijemo
in si žulje zdravimo.*

Marija Vaupotič

ZBORNIKU NA POT

Pred Vami je Zbornik Turističnega društva Podlehnik, ki je nastal ob 20-letnem delovanju društva. V njem so omenjeni pomembni dogodki in ljudje, ki so svojim delom pustili trajni pečat pri razvoju našega društva. Dolga pot je za nami, kljub temu da smo eno izmed mlajših društev v Občini Podlehnik.

Leta in leta je v našem kraju zorela želja po ustanovitvi turističnega društva. V društvo imamo včlanjenih veliko domačih občanov, prav tako pa se veselimo tudi članov od drugod. Smelo smo se lotili dela in nanizali v naš plan dela prireditve, akcije in nastope. Najprej smo se lotili izobraževanja članov, pripravili statut društva in se redno mesečno dobivali na sejah, kjer so zorele naše zamisli, ki smo jih nato uresničevali, kolikor so nam dopuščala finančna sredstva.

Takoj prvo leto smo pričeli z ocenjevanjem domov in

urejenosti okolja; s čistilno akcijo, ki je poskrbela, da smo danes v našem kraju priče ozaveščenosti ljudi, da živijo in delajo v čistem okolju. Nato smo nadaljevali s prireditvami: postavitvev klopotca, martinovanje, srečanje ljudskih pevcev, godcev, plesalcev in narečnih skupin; prireditve, vezane na obujanje šeg in navad: trebljenje buč, ličkanje koruze, luščenje bučnic, fižola in koruze, pripravljanje raznih delavnic – od izdelovanja rož iz papirja do izdelovanja izdelkov iz ličkanja. Pričeli smo z ocenjevanjem vina in letos dodali še vincekovo rez.

V društvu smo ustanovili več skupin: skupino Šege in navade, ljudske pevke, pustno skupino in plesno skupino. Izdali smo razglednice, zloženske, priponke in se trudili predstaviti svoje delo izven meja domače občine. Izdali smo tri knjige: Na mavrični strani Haloz, Vodnik po občini Podlehnik in Gozdno učno pot, CD in DVD. Postavili smo etnološki muzej z zbirko kuhinjske posode in vinogradniškega orodja iz Haloz. Ob muzeju smo postavili še lopo. Uredili smo studenec v dolini, ki je 30 let sameval in propadal, ter ob njem postavili gozdno učno pot. Počasi, a vztrajno smo promovirali našo občino po Sloveniji. Vsak Slovenec bi moral doživeti prvinske lepote ha-

Milan Vidovič, predsednik Turističnega društva Podlehnik

loške pokrajine in toplino domačinov, odkriti naravne in kulturne znamenitosti sredi vinorodnih krajev, kjer nas v jeseni razveseljuje glas klopotca in smeh trgačev grozdja. Težko bi rekli, kateri letni čas je najlepši, saj vsak prinaša s sabo lepoto, ki je ob vsakem letnem času drugačna in neponovljiva.

Vsako leto imamo v gosteh veliko skupin turistov, ki jim razkažemo naravne in kulturne lepote domače občine. Možnosti za presenetljiva doživetja je pri nas obilo. Pogostimo jih s pristno domačo hrano in z odličnim haloškimi vinom. Vedno odhajajo zadovoljni, dokaz česar je, da se skupine ponovno vračajo v našo družbo.

Odlično sodelujemo z lokalno skupnostjo, ostalimi društvi in vsemi občani. Z veseljem promoviramo naš Podlehnik povsod, kamor nas ponese pot. Trudimo se tudi za družabno življenje v občini.

Člani Turističnega društva se trudimo s svojimi aktivnostmi ohraniti čim več dokazov o življenju in delu v

našem okolju za naše bodoče rodove ter to seveda predstaviti tudi drugim.

Življenje teče in od nas je odvisno, kako ga živimo, kakšen pečat pustimo družbi in kako prispevamo k boljšemu življenju v domačem kraju. Smo člani, ki znamo in zmoremo veliko postoriti in skupaj sestavljamo odlično skupino, ki ji ni nihče kos.

Veliko smo naredili, zrasli smo, mnogo vemo, postali smo prepoznavni. Še se bomo srečevali, še bomo delali, še se bomo izobraževali, saj nas delo v društvu druži, duhovno krepi in izpopolnjuje.

Zahvala za opravljeno delo pri izdaji Zbornika gre vsem članom uredniškega odbora za požrtvovalnost in prostovoljno delo.

Obiščite nas – pri nas ste dobrodošli, vsakega gosta se iskreno razveselimo!

Milan Vidovič,
predsednik Turističnega društva Podlehnik

Predsednik in podpredsednik – gonilna sila društva

PODEŽELSKI TURIZEM

Delo Turističnega društva je zelo plodno in sem nanj kot podpredsednik zelo ponosen.

20 let delovanja članov društva predstavlja delo ljudi, ki so s srcem in dušo predani svojemu poslanstvu. Ponosen sem, da sem del skupine, ki se trudi razvijati podeželski turizem, predvsem na področju vinarstva, saj smo pretežno vinogradniška pokrajina. Krajane med sabo povezujemo tudi z željo po napredku domačega kraja, ki ga imamo vsi radi.

Podlehniška občina je v zadnjih letih zelo napredovala v urejenosti hiš, vrtov in poslovnih objektov ter kmetij. Prireditve nizamo drugo za drugo in hkrati vzpodbudimo tudi druga društva k večji dejavnosti. Obnovljene so ceste in zaselki so lepo urejeni. Naša dva muzeja vabita domače goste in tudi tuje turiste in tega si želimo tudi v bodoče. Sodelujemo z društvi

doma in z okoliškimi društvi, ki se spopadajo z enakimi težavami kot mi.

Za nami sta dve pestri desetletji, polni vzponov in padcev, velikih naporov in skrbi, predvsem upravnega odbora. Z veliko mero ponosa in pozitivnih občutkov z vsemi člani turističnega društva Podlehnik žanjemo bogato prepoznavnost naših prireditev in projektov tako v Sloveniji kot tudi izven nje. Delo nam uspeva le, ker smo delovna skupina, ki zraven službe rada pristopi k najrazličnejšemu delu od košnje, urejanja eksponatov, kuhanja, čiščenja, zidarskih del, električarskih del, seveda pa so med tudi taki, ki vse fotografirajo in zapišejo. Razpoznavni moramo biti tudi v medijih, saj le tako uspešno promoviramo domačo občino in lastne aktivnosti.

S skupnimi močmi in dobro voljo se da marsikaj narediti.

Zvonko Mlakar,
podpredsednik Turističnega društva Podlehnik

NA ŠE MNOGA LETA!

Ob 20-letnici delovanja društva, kot je Turistično društvo Podlehnik, se ponovno dokazuje, da so v majhnih lokalnih skupnostih, kar Podlehnik je, dejansko društva krajan in krajan so društva. Kronološko gledano pišemo leto 2018 in v tem letu tudi Občina Podlehnik praznuje 20-letnico obstoja samostojne lokalne skupnosti. Iz tega izhaja, da je Turistično društvo, ki je v kakšni drugi, verjetno nedruštveni, obliki nedvomno obstajalo že prej, pričelo svoj sodobni razvoj vzporedno s samostojno lokalno skupnostjo in bilo ustanovljeno v samem začetku samostojne poti Občine Podlehnik. Pohvale vredno.

Naloge društva so sicer eksplicitno vezane na dejavnosti turizma in kulturnih vrednot, tako društvo vsakoletno ocenjuje domove in okolje, skrbi za prepoznavnost haloškega klopota, pripravljamo martinovanje,

obuja stare šege in navade, prav tako pa skrbi za redne čistilne akcije in urejenost lepega haloškega okolja. In tukaj pridemo tudi do prvih prepletov, ob katerih lahko javni vzgojno-izobraževalni

zavod, kar osnovna šola je, kakovostno sodeluje z društvom, kot je Turistično društvo. V osnovni šoli in še prej v vrtcu mlade rodove vzgajamo in učimo in tukaj je edini kraj, kjer se med drugim vzgaja tudi turistični podmladek. Tukaj je pravi čas v življenjih mladih ljudi, da se jih navaja na red in čistočo ne le v hišah in stavbah, pač pa tudi v domačem, lokalnem okolju. Tukaj jih moramo naučiti in jim privzgojiti, da lepo okolje, čista narava, domača hrana in voda v izobilju pač niso samoumevne dobrine. Zanje se je treba truditi in ko jih imamo, jih je potrebno negovati. Tako turistični podmladek v Osnovni šoli Podlehnik, katerega pridno vzgaja naša dolgoletna sodelavka in učiteljica Zdenka Golub, že zgodaj spoznava, da turizem pomeni tudi povabilo k spoznavanju značilnosti Podlehnik v vseh njegovih razsežnostih. Tako lahko zapišem, da smo tudi kot vrtec in šola veseli ter ponosni, da smo lahko v majhnem delčku tudi mi del posebne obletnice Turističnega društva Podlehnik.

Dr. Dejan Kopold,
ravnatelj OŠ Podlehnik

USPEŠNA PROMOCIJA PODLEHNIKA IN OKOLICE

Turizem je izredno pomembna panoga, v zadnjem času tudi v Sloveniji, ki omogoča veliko delovnih mest, ustvarja dohodek in boljšo kvaliteto življenja. Med prvimi oblikovalci turistične ponudbe pri nas so bila ravno turistično okraševalna društva. Nastajala so že pred več kot 150 leti. Vse do danes pa je društveno življenje na področju turizma bilo zelo pestro. Danes je aktivnih približno 400 društev, ki so vključena v Turistično zvezo Slovenije.

Turistično društvo Podlehnik je mlajše društvo, ki ima sorazmerno veliko število članov. Že samo dejstvo, da že spomladi in skozi vse leto poskrbi za urejanje in čiščenje svojih krajev, govori, da je društvo ne samo aktivno, ampak tudi ekološko dob-

ro usmerjeno. Tudi ostalo uspešno delo skozi vsa leta kaže, da je društvo dober promotor svojega območja. Promocija in organizacija prireditev pa sta v društvu izredno prisotni.

Naj se v imenu Turistične zveze zahvalim vsem članom Turističnega društva Podlehnik, ki ste karkoli

dobrega storili za turizem, promocijo in društveno delo. Iskreno vam čestitam in vam želim uspešno delo še v bodoče.

Turizem smo ljudje!

Peter Misja,
predsednik TZS

O NAŠI OBČINI

Občina Podlehnik leži na severozahodnem delu vinorodnih Haloz. Ozemlje občine Podlehnik je izredno razgibano in zanj so značilna strma pobočja. Razprostira se na 46 km² vinogradnih Haloz. Občina Podlehnik meji na občini Žetale in Videm ter sosednjo Hrvaško. Je ena najredkeje poseljenih občin. Ima okrog 1800 prebivalcev. Občino sestavlja 13 naselij: Dežno, Gorca, Jablovec, Kozminci, Ložina, Podlehnik, Rodni Vrh, Sedlašek, Spodnje Gruškovje, Stanošina, Strajna, Zakl, Zgornje Gruškovje. Občina je bila ustanovljena v letu 1998, ko se je ločila od Občine Videm pri Ptuj. Spada med najmanjše slovenske občine.

Z odprtjem magistrale v sedemdesetih letih 20. stoletja se je ravninsko področje današnje občine, natančneje kraja Podlehnik, znašlo ob evropski cesti (povezuje Maribor in Zagreb). Ta poseg v prostor je vnesel spremembe v poprejšnji družbeni in

naravni red. V Halozah, nekoč najgosteje naseljeni slovenski pokrajini, je upadalo tudi število otrok: tako je na območju današnje občine Podlehnik od treh osnovnih šol (Gruškovje, Rodni vrh, Podlehnik) ostala le še zadnja, ki je lepo obnovljena. Ob šoli se je leta 2006 zgradila nova športna dvorana in od leta 2012 je občina bogatejša za prostoren in lep vrtec. Območje je šele v tretjem tisočletju dobilo vodovod, ki je bil napeljan do sleherne hiše. Po letu 1991 je območje današnje občine Podlehnik (prej Ptuj, nato Videm) postalo mejno državno območje proti Hrvaški. Leta 2015se je zgradil Večnamenski kulturno-turistični center, kjer so prostori za občinsko upravo, društvene pisarne, kulturno dvorano, zdravstveno in zobozdravstveno ambulanto ter gasilski dom.

Leta 2017 se je po trasi magistralke zgradila moderna avtocesta s številnimi nadvozi, podvozi in lepo urejenimi lokalnimi cestami in krožišči, center je urejen s pločniki, prehodi za pešce in razsvetljava. Družba Dars je 22. 11. 2017 prometu

Marko Maučič, župan občine Podlehnik

predala prvi del odseka podravske avtoceste A4 med Draženci in Gruškovjem. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade dr. Miro Cerar. Skupaj z ministrom za infrastrukturo dr. Petrom Gašperšičem in predsednikom uprave družbe Dars dr. Tomažem Vidicem je tudi prerezal otvoritveni trak na uradnem odprtju 7,3 km dolge štiripasovnice med Draženci in Podlehnikom. Haloze imajo zmerno kontinentalno podnebje, prst

je peščeno ilovnata z močno mikrobiološko dejavnostjo, ki je ugodna za najkvalitetnejša vina. Področje je od nekdanj vinogradniško, zaradi strmega terena je malo poljedelskih površin, sledi gozdarstvo. Značilnost občine je, da je njena geografska lega in površinska raznolikost nekaj posebnega, zanimivega, privlačnega. Od Ptuja je oddaljena 10 km. Sestavlja jo dolina, ki jo na obeh straneh obkrožajo slikoviti

griči, posajeni s številnimi vinogradi in gozdom. Pokrajina ponuja mirne pešpoti za sprehode, lepo urejen ribnik v Dežnem pri Podlehniku, Etnološki in Viničarski muzej na Gorci, Gozdno učno pot, prelep razgled z Gorce, bogata in pestra stanišča divjadi in kar je zelo pomembno: vsele, odprte, gostoljubne in delovne ljudi. V občini je že zelo razvito zasebno obrtništvo z obetavnimi panogami.

Avtocesta – križ

USTANOVITEV DRUŠTVA

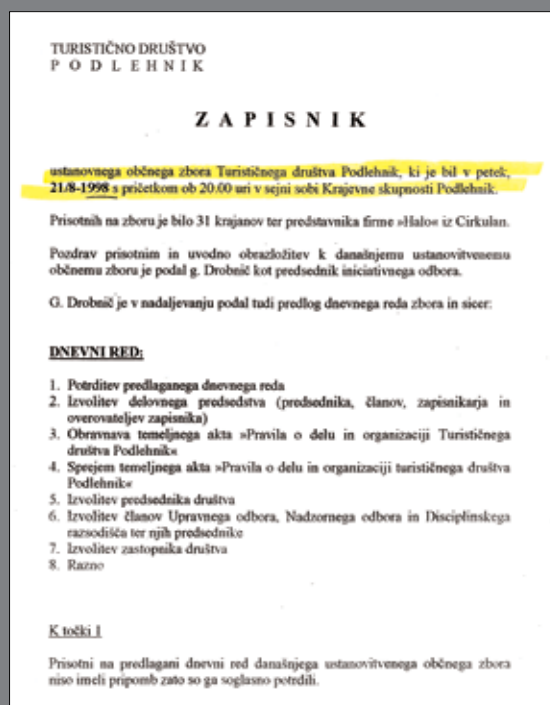
TD Podlehnik je bilo ustanovljeno 21. 8. 1998. Na ustanovitvenem občnem zboru v sejni sobi krajevne dvorane se je takrat zbralo 31 krajanov in predstavnik firme Halo iz Cirkulan na pobudo Franca Drobničča kot predsednika in članov iniciativnega odbora. Za predsednika TD Podlehnik je bil izbran Franc Drobnič. Za tajnico so imenovali Zdenko Golub, za blagajnika pa Miro Maučič. Člani: Silva Šeruga, Repinc Renata, Stane Laporšek, Stanko Prevolšek, Božena Šlehta, Milan Vidovič. Nadzorni odbor: predsednik Anton Gabrovec, člana Matej Maučič in Milica Jeza. Disciplinsko razsodišče: predsednik Ivan Golub, Pavla Krajnc in Stanko Zajšek. Zapisnik je zapisala Otilija Grabrovec. Vekoslav Fric je bil TD Podlehnik v veliko pomoč ob ustanovitvi. Vzpodbujal jih je pri delu, sodeloval pri vseh akcijah in prireditvah ter jih finančno podpiral.

Franc Drobnič, prvi predsednik Turističnega društva Podlehnik

Vekoslav Fric, prvi župan občine Podlehnik

Faksimile zapisnika ustanovnega občnega zbora.

CILJI IN NALOGE DRUŠTVA

Turistično društvo Podlehnik od samega nastanka pa do danes predstavlja pomembno gibalno razvoja domačega kraja in ustvarjalnosti Podlehničanov. Vseskozi so bili člani vodstva ugledni predstavniki javnega, družbenega, političnega in gospodarskega življenja kraja in občine. Sodelovali so z drugimi društvi in organizacijami. Člani društva – predvsem upravni odbor obvešča vse ostale člane in širšo javnost o društvenem življenju po društveni spletni strani, po spletni strani TZS, po lokalnih in regionalnih časopisih, po radiju in televiziji.

Društvo se ves čas razvija in bogati z novimi člani ter skrbi za izvedbo prireditev in akcij.

Brez razumevanja občinskih predstavnikov in Podlehničanov, ki v srcu nosijo lepoto in srčnost domačega kraja in so zanj pripravljeni v svojem prostem času, ki pa ga je na žalost čedalje manj,

marsikaj storiti, si društvo ne zna predstavljati nadaljnega uspešnega dela. Zato je ravno 20 obletnica čas, da se društvu priključi čim več članov, da bi tako skupaj še

uspešnejše ustvarjali utrip lepe haloške občine.

Turistični razvoj želijo nadaljevati tako dobro kot doslej. Zato korakajo s turističnimi koraki v novo desetletje, saj jim ni vseeno, v kakšnem kraju živijo in bodo živeli.

- skrb za čisto in urejeno okolje,
- varstvo naravnih in kulturno–zgodovinskih spomenikov,
- organizacija izobraževanj, tečajev, predavanj, izletov,
- urejanje turističnih poti,
- podpora vinogradniškemu turizmu,
- gostom–turistom ponuditi le najboljše,
- organizacija prireditev,
- sodelovanje z društvi v domači občini,
- izgradnja muzeja,
- druge naloge.

PODEŽELSKI TURIZEM

Članom društva ni bilo lahko orati ledine kot novo društvo, saj so bili največkrat zavrjeni in so se morali dokazovati bolj kakor društva s tradicijo. Najprej so se lotili izobraževanja članov. Nato so nanizali prireditve

in akcije, ki so sedaj vse tradicionalne in predstavljajo društvo v kraju, po celi Sloveniji in izven meja domovine.

Dobro sodelujejo z društvi v domači občini, izven občine, s Turistično zvezo Slovenije,

Štajersko turistično zvezo in z Lokalno razvojno agencijo Cirkulane.

Skrbijo za promocijo kraja in društva v različnih medijih: v časopisih, revijah, televiziji, radiju. Kraj promovirajo z različnimi nastopi in s propagandnim materialom. Prav vsi člani društva se trudijo in si prizadevajo za turistični razvoj domačega kraja oziroma občine.

V ta namen so pripravili večkratni sprejem za EVROPOHODNIKE.

Na prvem dogodku Evropohoda 2001 v Strasbourgu se je v duhu evropskega bratstva na tisoče prijateljev pohodništva zbralo v srcu Evrope, drugi dogodek Evropohoda je bil organiziran pet let pozneje, tokrat v Čeških Budejovicah. Ta dogodek je pripomogel k temu, da so vzhodne države odprle svoje meje za pohodnike iz EU. V Sloveniji sta oba pohoda potekala množično.

Evropohod 2006

Evropohod 2001, pred Motelom Podlehnik

Evropohod 2011

Evropohod 2016, na Gorci

Drugič so v občini Podlehnik pričakali Evropohodnike leta 2006 ob stari krajevni dvorani. Toplo so jih sprejeli s kulturnim programom. Evrofon so del poti nesli športniki OŠ Podlehnik.

Od 22. do 29. junija je na trasi evropske pešpoti E7 potekal Evropohod 2006 čez Slovenijo, ki je akcija Evropske popotniške zveze. Prvi dan so se zbrali v Murški Soboti. Nato so nadaljevali pot Beltinci – lžakovci – Banovci – Ljutomer, Miklavž in na Kog ter nato naprej do Velike Nedelje, skozi Podgorce do gradu Borl. S Ptuja so se podali do Gradišča in naprej do Dravcev in v Podlehnik. Iz Dolenne so se odpravili na Janški Vrh in nato na Ptujsko Goro in na Jelovico. Opravili so vzpon na Donačko goro in prenočili v Rogaški Slatini. Zadnji dan pohoda so pričeli v Obsotelju in pot sklenili na gradu Podsreda.

Tretjič so evropohodnike sprejeli na Gorci ob etnološkem muzeju. Pripravili so kul-

Evropohod 2016, na Gorci – kulturno zabavni program

turni program in pogostitev ter pohodnike pospremili del poti.

4. Evropohod 2016 za mir in sožitje med narodi in ljudmi, za zdravje in kulturno rast ob doživljanju kulturnih in naravnih lepot Slovenije, od Beltincev do gradu Podsreda je potekal od 25. maja do 1. junija 2016.

Evropska popotniška zveza vključuje več kot 50 pohodniških in planinskih organizacij iz 30 evropskih držav, z več kot 6 milijonov članov. Evropohod je osrednja pohodniška prireditev, ki jo organizira Evropska popotniška zveza vsakih pet let in privabi množico pohodnikov iz cele Evrope.

Evropohod 2016 v Sloveniji je organizirala Komisija za evropske pešpoti (KEUPS) s številnimi gozdarskimi, planinskimi, turističnimi in drugimi društvi ter občinami. Pripravili so prireditev in pogostitev za Društvo starodavnih vozil rojaka Janeza Puha Juršinci ob mednarodnem srečanju.

1. Italijanski lepotec nemškega lastnika, 2. Ko zaigrajo ljudski godci, 3. Tudi Marica je preizkusila stara vozila, 4. Poskusim en krog vožnje ...? 5. Obisk društva rojaka Janeza Puha 2017, 6. Stari šarmer iz Maribora.

Leta 2008 so jih sprejeli v Podlehniku pred staro krajevno dvorano. Leta 2017 pa so jim že drugič pripravili sprejem na Gorci pred etnološkim muzejem. Prireditve se udeležijo vozniki starodobnikov iz večjih sosednjih držav.

Leta 2016 so bili gostitelji folklorne skupine iz Romunije Ardeleana v sklopu mednarodne prireditve Kimavčevi večeri v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti Območne izpostave Ptuj.

Sodelovali so na najrazličnejših prireditvah, kjer so s kulturnim programom in turistično promocijo predstavljali domači kraj:

- v Narinu na srečanju Turističnih vasi Slovenije in zamejstva;
- v Ljubljani na sejmu NA TOUR Alpe – Adria;
- na pustni povorki na Bledu, na Viru, v Cerknici, v trgovskih središčih (Ptuj, Maribor, Ljubljana, Kranj, Celje...);
- s turistično ponudbo domačega kraja so se predstavljali v trgovinskih središčih (Maribor, Ptuj,

Zahvala predsedniku

Spominska fotografija

Celje, Slovenska Bistrica, Murska Sobota, Kranj, Celje...);

Opravili so raziskavo oblačenja v Halozah in po predlogih ustnega izročila in starih fotografij sešili oblačila za skupine, ki delujejo v sklopu Turističnega društva.

Leta 2008 so se prijavi na natečaj Nevladnih organizacij, kjer so bili izbrani in so jim omogočili, da so lahko pripravili spletno stran Turističnega društva Podlehnik. Udeležili so se tudi izobraževanja.

Vsako leto opravijo vsaj eno izobraževanje za člane in si ogledajo različne destinacije po celotni Sloveniji.

Voditeljici na prireditvi

Folklorna skupina Ardeleana iz Romunije

Skupinski posnetek s članicami in člani Ardeleane

TURISTIČNO DRUŠTVO PODLEHNIK

UPRAVNI ODBOR

NADZORNI ODBOR

DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE

Člani upravnega odbora, nadzornega odbora in disciplinskega razsodišča se redno sestajajo vsaj enkrat na mesec. Pogovorijo se o izvedenem delu in naredijo načrte za v naprej.

*Milan Vidovič
predsednik*

*Zvonko Mlakar
podpredsednik*

Zdenka Golub – tajnica

Boštjan Mlakar – blagajnik

Pavla Krajnc

Stanko Prevolšek

Miroslava Maučič

Andrejka Vidović

Jože Vaupotič

Franc Feguš

Darjan Pernat

Milica Planjšek

Rozalija Mlakar

Marica Repinc

Nada Mlakar

Franc Butolen

1998

UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE
Franc Drobnič <i>predsednik</i>	Anton Gabrovec <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>
Milan Vidovič <i>podpredsednik</i>	Matej Maučič	Pavla Krajnc
Zdenka Golub – <i>tajnik</i>	Milica Jeza	Stanko Zajšek
Mira Maučič – <i>blagajnik</i>		
Božena Šlehta		
Silva Šeruga		
Stane Laporšek		
Repinc Renata		
Stanko Prevolšek		

2002

UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Franc Drobnič <i>predsednik</i>	Anton Gabrovec <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Milan Vidovič <i>podpredsednik</i>	Stanko Zajšek	Zofka Toplak	Ljudske pevke Trstenke – Lojzka Merc
Zdenka Golub – <i>tajnik</i>	Marica Junger	Stanko Vaupotič	
Mira Maučič – <i>blagajnik</i>			
Stanko Prevolšek			
Pavla Krajnc			
Silva Šeruga			
Jože Vaupotič			
Franc Butolen			

2006			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>	Betka Zajšek <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Stanko Zajšek	Zofka Toplak	Plesno ritmična skupina – Pavla Birko
Zdenka Golub <i>tajnik</i>	Marica Junger	Stanko Vaupotič	Orači iz Jablovca – Martin Večerič
Mira Maučič <i>blagajnik</i>			Ljudske pevke Trstenke – Lojzka Merc
Pavla Krajnc			
Silva Šeruga			
Franc Butolen			
Jože Vaupotič			

Člani društva

2007			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>	Stanko Vaupotič <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Franc Večerič	Angela Bencek	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Zdenka Golub <i>tajnik</i>	Zofka Toplak	Stanko Zajšek	Ljudske pevke TD Podlehnik – Marija Vaupotič
Mira Maučič <i>blagajnik</i>			Orači iz Jablovca – Martin Večerič
Silva Šeruga			Plesno ritmična skupina – Pavla Birko
Andrej Emeršič			
Pavla Krajnc			
Franc Butolen			
Jože Vaupotič			

Člani upravnega odbora

2008 – 10 let delovanja društva			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>	Stanko Vaupotič <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Branko Pernat	Angela Večerič	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Zdenka Golub <i>tajnik</i>	Zofka Toplak	Stanko Zajšek	Plesno ritmična skupi- na – Pavla Birko
Mira Maučič <i>blagajnik</i>			Ljudske pevke TD Podlehnik – Marija Vaupotič
Zvonko Mlakar			Orači iz Jablovca – Martin Večerič
Jože Vaupotič			
Pavla Krajnc			
Silva Šeruga			
Franc Butolen			

SKUPINE V TURISTIČNEM DRUŠTVU

SKUPINA ŠEG IN NAVAD

V Halozah poznajo domače tradicionalne praznike in praznike, ki izhajajo iz drugih dežel. Praznujejo jih zaradi posebnosti, šarma, vere, tržnih akcij in zaradi ohranjanja običajev, ki so jih ohranili naši predniki s prenašanjem iz roda v rod. Šege in navade so tudi navade, povezane z našim obnašanjem, odnosom do drugih ljudi in odnosom

do naravnega ter kulturnega okolja. Mnogi prazniki in šege imajo danes nove oblike in vsebine. Skovali so jih modri ljudje, zbrusili pa so jih naši predniki s prenašanjem iz roda v rod, zato so tako prepričljivi in enostavni. Mi pa smo dolžni, da ohranjamo to bogato dediščino in ne pozabimo na svoje korenine.

Kaj kmalu po ustanovitvi društva so začutili potrebo po ohranjanju starih običajev in navad. Takoj naslednje leto 1999 so ustanovili skupino, ki jo devetnajst let vodi Zdenka Golub. V skupini sta tudi humoristki Čila in Liza iz Haloz. To sta najboljši prijateljici, ki vesta veliko vsega, kar se dogaja v domačem kraju in pa seveda na politični sceni. Radi imata kozarček rujnega, zato ne za-

mudita nobene prireditve. V skupini na orglice-trstenke zaigra Janez Jerenec. Trstenke tudi sam izdeluje.

Skupina vsako leto pripravi eno predstavo na temo šeg ali navad v domačem kraju. V skupini nastopajo igralci od 5. pa vse do zavidljivega 80. leta. Igralce izberejo glede na temo predstave. Nastopajo na različnih prireditvah in se udeležujejo srečanj, ki jih organizira Javni sklad za kulturne dejavnosti, izpostava Ptuj.

LJUDSKI GODCI HALOŠKI VESELJAKI

Ljudska glasba je nemalokrat pozabljena, odri-njena na vasi, vendar edina, ki je preživela vrsto stoletij in se ohranila vse do danes. Ljudsko izročilo je naša dragocenost iz preteklosti in da ne gre v pozabo, ga moramo ohranjati in z njim bogatiti naš vsakdan.

Zato so se v Turističnem društvu Podlehnik odločili in pred dobrimi desetimi leti, se pravi leta 2007 ustanovili skupino ljudskih godcev, pod vodstvom

Franca Butolena. Skupina je zvesta ljudski pesmi, glasbi in narečju. Oktobra 2017 so praznovali 10-letnico svojega delovanja.

Ljudska glasba ni bila nikjer in nikoli sama sebi namen, marveč je vedno povezana z življenjem, je spremljevalka človeka od rojstva do pa vse do smrti, spremlja ga ob vsakdanjem delu in praznovanju. Nekatere skladbe so bile zložene ali uporabljane prav za določene priložnosti, kot sestavni del šeg in navad.

Iz vsebine slovenskih ljudskih pesmi, muzike in plesa odseva ne samo vsakdanost našega človeka, njegovo gledanje na svet in življenje, njegovo mišljenje, čustvovanje in verovanje, v njih je zapisan vsaj del zgodovine. Ljudska glasba je nekaj vzvišenega, lepega, prazničnega – družijo ljudi, jih razveseljuje in prinaša čustveni užitek, če se poglobimo v njeno vsebino in melodijo. Je umetnost, saj nam brez not prinaša glasbeno harmonijo.

PLESNO RITMIČNA SKUPINA

Plesno skupino je vodila Pavla Birko od leta 2004. Skupina je z delovanjem prenehala leta 2017, zaradi bolezni voditeljice.

Pavla se je pred leti z možem vrnila v Slovenijo, v zaslužen pokoj, iz Nemčije, kjer je dolga leta delala. Zraven redne službe je 30 let v Nemčiji v okviru tedanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije, delala z otroki, mladino in odraslimi ter ustvarila veliko lepih koreografij – plesov. Dobila je tudi priznanje za dolgoletno delo z izseljenci v tujini. Njena skupina v Turističnem društvu Podlehnik je nastopala v domači občini, izven domače občine in nekajkrat tudi v tujini. Rada je delala z otroki in mladino. Ples je umetnost, stara toliko kot je staro človeštvo samo. Zahteva veliko prostega časa mentorice in plesalcev, vendar so se radi družili ob plesu, saj jih je razvedril po napornem šolskem delu. Ples je užitek za mlade in starejše, saj se lahko zavrtite kjerkoli in s komerkoli.

TURISTIČNI PODMLADEK OŠ PODLEHNIK

Turistični podmladek na OŠ Podlehnik deluje že petindvajset let in skrbi za pobude na področju raziskovanja in ohranjanja kulturne dediščine domačega kraja delčka Haloz. S svojim udejstovanjem širijo zavest o dediščini domačega okolja in ohranjanja le-tega. Vodi ga Zdenka Golub. Šola je bila edini nosilec promocije domačega kraja daleč naokrog po Sloveniji. Takoj, ko so ustanovili društvo, se je šola in s tem turistični podmladek intenzivno vključil v so-

delovanje. Podmladkarji želijo spoznati vrednote domačega kraja in pomen turizma. Vsi imajo svoj kraj radi, zato želijo, da se čim bolj razvije. Sodelujejo s TZ Slovenije v okviru akcije Turizmu pomagaj lastna glava, s Čistim mestom iz Ptuja – ob dnevu Zemlje, 22. aprila, z Inštitutom za celostni razvoj in okolje iz Domžal v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor ter Ministrstvom za šolstvo in šport v akciji Vodni detektiv ter sodelujejo na raznih natečajih.

Vsako leto se udeležijo čistilne akcije, pohoda, tradicionalnega srečanja ljudskih pevcev, godcev in narečnih skupin ter drugih prireditiv, ki jih pripravi Turistično društvo Podlehnik. Osnovna šola je edina šola v občini Podlehnik in tako še kako vpeta v življenje in delo okolja. Učitelji mentorji imajo pri svojem delu popolno podporo s strani šolskega vodstva, tako v moralnem kot materialnem smislu. Vsa leta uspešno sodelujejo s Turističnim društvom v kraju in z občino Podlehnik.

LJUDSKE PEVKE

V okviru turističnega društva Podlehnik so bili zelo ustvarjalni, zato so se odločili in ustanovili skupino ljudskih pevk. Želeli so, da se ljudska pesem v domačem kraju ohрани in predstavi turistom, domačinom in tudi drugod po Sloveniji ter da se ohрани za prihajajoče rodove.

ORAČI IZ JABLOVCA

V društvu so se rojevale odlične zamisli. Marsikatero so uresničili. TD Podlehnik se je leta 2004 priključila pustna skupina Orači iz Jablovca. Od leta 2011 delujejo samostojno. Vsem skupinam, ki so odšle po svoji lastni poti, želijo uspeha in prepoznavnosti, saj so si skupaj utirali pot trdega začetka, se učili in sklepali nova poznanstva. Člani turističnega društva želijo svojemu kraju le dob-

Korenine ljudskega petja segajo daleč nazaj do naših dedkov in babic, trdo kmečko življenje so si olajšali s petjem, saj si kmečkih opravil, predvsem skupinskih, niso znali predstavljati brez petja. Leta 2001 so ustanovili skupino ljudskih pevk, ki so jo poimenovali Trstenke. Skupino je vodila Lojzka Merc. Na začetku jih je na harmoniko sprem-

ljal p. Alojz Klemenčič. Leta 2007 so se podale na svojo pot in ustanovile svoje društvo. Na željo nekaterih so leta 2006 zopet ustanovili skupino ljudskih pevk Turističnega društva Podlehnik, pod vodstvom Marije Vaupotič. Po nekaj letih prepevanja pod okriljem TD Podlehnik so se leta 2010 podale na samostojno pot.

Tadej in Anže

ro in da ga spoznajo tudi drugi. Želijo, da pride v kraj čim več turistov, le tako vidijo bodočnost za domače gospodarstvo. Za turistično ponudbo je potrebno nekaj

storiti, ne le čakati na goste. Vsekakor je prvo odpiranje navzven in ne zapiranje v lokalne okvire. Trudijo se pomagati vsem, ki bi radi živeli od turizma.

OB 10-LETNICI TURISTIČNEGA DRUŠTVA PODLEHNIK

Prireditve se je odvijala septembra in je potekala v svečanem vzdušju, ob ogledu lepe razstave in bogatem kulturnem programu, v katerem so se predstavile skupine iz društva, turistični podmladek OŠ Podlehnik, nastopila pa sta tudi nepogrešljiva mlada člana, glasbenika citrarka Petra Grabrovec in frajtonar Marko Belšak.

Prireditve se je udeležilo veliko gostov: poslanec DZ RS Branko Marinič, župan domače občine Marko Maučič, podžupan Ivo Ban, župana sosednje občine Friderik Bračič in Anton Butolen, svetnica in svetniki občine Podlehnik, predsednik Turistične zveze Ptuj Albin Pišek in predstavnik TZS, duhovnik domače župnije p. Janko Gašparič, Jernej Golc iz razvojne agencije Halo iz Cirkulana, predsednica FD Rožmarin iz Dolene Slavica Petrovič ter veliko drugih

gostov in članov Turističnega društva Podlehnik. Vsem članom, ki predano delajo v društvu 10 let, so bile podeljene društvene zahvale. Dan so zaključili z živo glasbo, domačo hrano in s pristno domačo Haloško kapljico.

Dobitniki priznanj ob deseti obletnici društva za dolgoletno delo:
Milan Vidovič,
Stanko Prevolšek,
Zdenka Golub,
Mira Maučič,
Ivan Golub,
Branko Pernat,
Zvonko Mlakar,
Pavla Krajnc,
Silva Šeruga,
Stanko Vaupotič,
Angela Večerič,

Stanko Zajšek,
Jože Vaupotič,
Franc Butolen,
Zofka Toplak.
Zdenka Golub, vodja Skupine za ohranjanje šeg in navad.
Franc Butolen, vodja Ljudskih godcev Haloški veseljaki.
Pavla Birko, vodja Plesno ritmične skupine.
Martin Večerič, vodja Oračev iz Jablovca.
Marija Vaupotič, vodja Ljudskih pevk TD Podlehnik.

2011			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Ivan Golub <i>predsednik</i>	Stanko Vaupotič <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Milica Plajnšek	Angela Večerič	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Zdenka Golub <i>tajnik</i>	Zofka Toplak	Stanko Zajšek	Plesno ritmična skupina – Pavla Birko
Mira Maučič <i>blagajnik</i>			
Silva Šeruga			
Zvonko Mlakar			
Pavla Krajnc			
Franc Butolen			
Jože Vaupotič			

2012			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Darjan Pernat <i>predsednik</i>	Silva Šeruga <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Zofka Toplak	Stanko Zajšek	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Stanko Vaupotič <i>tajnik</i>	Milica Plajnšek	Angela Večerič	Plesno ritmična sku- pina – Pavla Birko
Mira Maučič – <i>blagajnik</i>			
Zdenka Golub			
Zvonko Mlakar			
Pavla Krajnc			
Franc Butolen			
Jože Vaupotič			

2013			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Darjan Pernat <i>predsednik</i>	Silva Šeruga <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Stanko Prevolšek <i>podpredsednik</i>	Zofka Toplak	Stanko Zajšek	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Milica Plajnšek <i>tajnik</i>	Stanko Vaupotič	Angela Večerič	Plesno ritmična sku- pina – Pavla Birko
Mira Maučič – <i>blagajnik</i>			
Zdenka Golub			
Zvonko Mlakar			
Pavla Krajnc			
Franc Butolen			
Jože Vaupotič			

2017			
UPRAVNI ODBOR	NADZORNI ODBOR	DISCIPLINSKO RAZSODIŠČE	SKUPINE
Milan Vidovič <i>predsednik</i>	Mira Maučič <i>predsednik</i>	Franc Feguš <i>predsednik</i>	Skupina šeg in navad – Zdenka Golub
Zvonko Mlakar <i>podpredsednik</i>	Pavla Krajnc	Milica Plajnšek	Franc Butolen – ljudski godci Haloški veseljaki
Zdenka Golub – <i>tajnik</i>	Marica Repinc	Rozalija Mlakar	
Boštjan Mlakar <i>blagajnik</i>			
Stanko Prevolšek <i>gospodar muzeja</i>			
Andrejka Vidovič			
Nada Mlakar			
Darjan Pernat			
Jože Vaupotič			

DELO V DRUŠTVU OD ZAČETKOV DO DANES

POSTAVITEV ETNOLOŠKEGA MUZEJA

V zadnjih letih na Gorci nastaja turistično središče. Občina je obnovila viničarski muzej. Turistično društvo pa je tam zgradilo etnološki muzej s stalno razstavo vinogradniških in drugih kmečkih predmetov in uredilo okolico. Obnovili so haloški studenec – Šrajev studenec, ki je že celih 30 let propadal.

Etnološki muzej na Gorci je kot na dlani in odprt na vse strani neba. Zgrajen je bil v letu 2009 za potrebe Turističnega društva in za zbirko eksponatov, ki so jih podarili domačini. Dolgoletna sanje TD društva so se uresničile. Intenzivno so vlagali vse napore, da bi postavili muzej, saj so jim krajani ponujali najrazličnejše eksponate. Takoj v začetku novega leta 2009 so pričeli z načrti za izgradnjo etnološkega muzeja.

Viničarski muzej na Gorci 2009

Etnološki muzej na Gorci 2017

Delovna akcija Viničarski muzej (avgust, 2007)

Tudi gudek je prišel na vrsto

Projekt je z vso predanostjo vodil Ivan Golub, s člani društva, z izvajalci in z občino. Tako je objekt v ponos vsem domačinom. Novogradnja se odlično vklaplja v domače okolje. Tam se odvijajo pomembne prireditve in razne delavnice.

V muzeju so uredili muzejsko zbirko, ki je na ogled vsak dan po predhodnem dogovoru. V njem so shranjeni stari vinogradniški predmeti, gospodinjski pripomočki, obrtniško orodje, kmečko orodje, hišna oprema, ki prikazuje haloško življenje in delo. Našli boste izdelke iz lesa, slame, železa, gline in drugih naravnih materialov. Na tako majhnem prostoru Haloz je toliko raznolikosti, kar je pravi čudež. Ekspoziti so bili osnovno orodje Haložana za večino njihovih opravil. Les so predniki pustili dozoreti, ga uležali, strpno kovali železo, slamo in šibje so namakali ter jih šele nato spleтали v košare. Za nič na svetu niso prehiteli časa, tako kot delamo danes.

Ob njem je urejeno parkirišče in klopce za počitek. Prostor okrog muzeja so ogradili z ograjo, ki se odlično vklaplja v okolje. Do etnološkega muzeja na Gorci je speljana asfaltna cesta, ki je bila razširjena in je dobila novo asfaltno prevleko leta 2016. Po njej se lahko gosti in domačini pripeljejo z avtomobilom, z avtobusom, kolesom, lahko pa se sprehodijo tudi peš. Zbiranje eksponatov sta vodila Jože Vaupotič in Franc Butolen s člani TD Podlehnik. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujejo. Leta 2017 je etnološki muzej obnovljen, projekt obnove sta vodila Milan Vidovič in Zvonko Mlakar. Prav tako so obnovili notranjost in postavitev eksponatov. Projekt je bil sofinanciran iz programa Leader, preko lokalne akcijske skupine (LAS) Haloze, občine, turističnega

društva, donatorjev, sponzorjev in pomoči izvajalcev. Ničesar ne bi zmogli izvesti, če ne bi bilo predanih članov Turističnega društva Podlehnik, ki jim ni bilo žal prostega časa za dobrobit celotnega kraja.

Tako se je začelo

Ob koncu dela

Tudi na zunanji strani muzeja so obešeni eksponati.

ODPRTJE MUZEJA

Gorca, 22. avgusta 2009, ob 15. uri

Člani Turističnega društva Podlehnik so pripravili odzivno prireditev, na kateri se je zbralo čez tristo obiskovalcev in nastopajočih. Zbirka je predstavljala skromni začetek turizma, ki ga je v Haloze kaj težko pripeljati. Etnografsko zbirko na prostem so svečano predali svojemu namenu in prerezali vrvičco župan Marko Maučič, predsednik Milan Vidovič in vodja projekta Ivan Golub. Nato sta opravila blagoslov nove pridobitve duhovnik p. Vito Muhič in p. Alojz Klemenčič.

Pogostitev ob odprtju muzeja

Blagoslov muzeja

*Ob novem muzeju 2009**Sodelavci pri knjigi**Priznanja 2009 – odprtje muzeja**Dobitniki priznanj 2009 – odprtje muzeja**Svečano na muzeju**Nastopajoči 2009*

POSTAVITEV ETNOLOŠKE ZBIRKE

V muzej so umestili vse eksponate, ki so jih podarili domačini, prijatelji in znanci. Eksponate so očistili, popravili in popisali darovalce.

Leta 2017, ko se je etnološki muzej re-
noviral, so se tudi eksponati postavili na
novo. Za vsak eksponat so pripravili in-
ventarni list, jih popravili in očistili. Nato
so jih umestili nazaj v muzej.

1. MAJ – POSTAVLJANJE MAJSKEGA DREVESA– MAJPAN

Najbolj znano zunanje znamenje praznovanja 1. maja po 2. svetovni vojni je bilo postavljanje majskega drevesa. Po vaseh in ob marsikateri domačiji se še danes postavljajo olupljena smrekova ali borova drevesa z zelenim vršičkom, okrasnim vencem, z raznobarnimi trakovi in slovensko zastavo na vrhu.

Postavljanje majskih dreves je veliko starejša navada od mednarodnega delavskega praznika, ki se praznuje od leta 1890. Drevo je slavnostno znamenje najrazlič-

nejših praznovanj. Za maj so bila značilna fantovska praznovanja ob sv. Florijanu (4. maj). Takrat so fante sprejeli v fantovsko družbo. 1. maja sta nekdanja godovala Filip in Jakob, zavetnika obrtnikov in delavcev. Zato so ta dan delavci odhajali na izlete peš ali s kolesi, ki so bila okrašena, v gumbnicah pa so imeli nageljne. Po uvedbi delavskega praznika se je to nadaljevalo z najrazličnejšimi shodi, kjer so delavci zahtevali svoje pravice, s proslavami, kresovanji in zabavami.

V Podlehniku tradicionalno postavljajo majsko drevo ob novem gasilskem domu gasilci PGD Podlehnik, v sodelovanju s TD Podlehnik, društvom Koranti Podlehnik, Občino Podlehnik, Lovsko družino in KD Podlehnik.

Majpan

Postavljajo ga

POHODNIŠKE PEŠPOTI

Pripravili so štiri pohodniške pešpote in jih označili s smerokazi.

Priporočajo jih vsem, ki si lahko vzamejo nekaj časa, vsem, ki skrbijo za svoje zdravje in za vse ljubitelje pešhoje. Poti so mikavne, krožne poti so namenjene pohodnikom prav vseh generacij. Vodijo po travnikih, gozdovih, skozi vasi ... Vsako pot premagate v tempu zmerne hoje od 5 do 6 ur. Okrepčate se lahko v barih, ob poteh ali pa potrkate na zidanice ob poteh. Vsaka pot ponuja ogled ene izmed cerkva in okrepčilo v enem izmed barov, kjer so hkrati tudi kontrolne točke z žigom in propagandnim materialom.

Poti so označene z usmerjevalnimi smerokazi. Svet, ki ga boste odkrili, je silno pester, položen med vinorodne griče, prepojen z žlahtnostjo kulturne in naravne dediščine. Pot vas vabi v vseh letnih časih. Po predhodnem naročilu bodo skrbne kmečke gospodinje za vas pripravile najokus-

nejše domače jedi, gospodarji pa vas bodo postregli z vrhunskimi vini.

Prva pot vas vodi od gostišča Pri ribniku, nato sledite smerokazom čez Jablovec do Rodnega Vrha, kjer je veliko možnosti za piknike. Ogledate si lahko tudi cerkev Sv. Duha. Potem se podate čez Strajno, Zakl in pot zaključite pri ribniku.

Drugo pot pričnete v Podlehnik pred trgovino Žerak, nadaljujete proti Gorci. Ogledate si lahko haloško katedralo – mogočno baročno cerkev – župnijsko cerkev Sv. Trojice. Ob cerkvi je tudi samostan iz 17. stoletja. Pot vas nato vodi do Etnološkega in Viničarskega muzeja. Tukaj je poleg prekrasnega razgleda na okolico tudi veliko prostora za oddih, malico ali piknik. Pot nadaljujete do Rodnega Vrha, kjer si lahko ogledate cerkev Sv. Duha, zgrajeno v gotskem slogu. Nato se vračate čez Jablovec nazaj v Podlehnik.

Tretjo pot pričnete pri Novi Cerkvi (podružnična cerkev Žalostne Matere Božje), ki si jo lahko ogledate na začetku ali ob zaključku poti. Pot vas vodi preko hitre ceste za Stanošino (Slatino) na Sedlašek (Pestike, Kamen) do lovskega križa, kjer je primeren kraj za počitek, malico ali piknik. Nato se v Zgornjem Gruškovju spustite do Mednarodnega mejnega prehoda Gruškovje in pot nadaljujete po stari cesti za Kozmince. Okrepčate se lahko v Zaklu v baru Amadeja in v baru Maučič. Pot zaključite pri Novi cerkvi.

STUDENEC

V gozdu pod Etnološkim muzejem na prostem leži v grabi studenec z lastnim izviro. Globok je okrog dva metra in obzidan z lapornim kamnom. Na vrhu je pokrit z deskami, obložen s kamni, ilovnato zemlja in obrasel z rastjem. Od spredaj so nova lesena vrata, ki so jih morali domačini ob sušnem obdobju celo zaklepati. Vodo so zajemali z vedrom na leseni palici. Prebivalci Gorce in bližnjih hiš so bili oddaljeni najmanj kilometer od edinega vira pitne vode. Strmi predeli Haloz so področje s stalnim pomanjkanjem vode in padavin, zato je izvir v času dolge suše včasih presahnil. Ker se je čez noč v njem vseeno nabralo nekaj vode, so jo lahko dobili le najbolj zgodnji. Ko je vode zmanjkalo, so morali ljudje ponjo že rano zjutraj v dolino. V starih časih so morali ljudje vodo prinesiti iz studenca ali pa so uporabljali deževnico. To je bilo težavno opravilo, zato

Obnovljen Haloški vir življenja

Delovna akcija

so varčevali pri porabi. Danes ni več tako. Pipo odpreš in že priteče voda. Vse skupaj je tako preprosto, da dostikrat pustimo teči vodo brez potrebe. Poleg tega pa jo pogosto še onesnažujemo.

Vodo iz studenca so nosili na glavi v škafigh. Pod škafo so dali svitek. Naredili so ga iz starih krpic, da je bilo mehko. Včasih so vodo nosili tudi v vedrih, največkrat pa so po vodo šli s puto – brento. Dober nosač brente ni razlil niti kapljice vode.

Po 30 letih pozabe so studenec na pobudo TD Podlehnik in z veliko lastnega dela ter s finančno pomočjo občine in Heliosa popolnoma obnovili in uredili okolico vodnjaka. Do vodnjaka so speljali novo krožno gozdno učno pot. Tako lahko sedaj ob stu-

Studenec pred obnovo

dencu posedite in se okrepčate s čisto izvirske vodo. Ureditev studenca in gozdne potke so vodili Ivan Golub, Milan Vidovič, Stanko Prevolšek.

Etnološki muzej na Gorci bogatejši za Haloški studenec

V soboto, 2. oktobra 2010, so na vinorodnem griču na Gorci v občini Podlehnik, kljub času trgatve, slovesno izpeljali odprtje Haloškega studenca. Slovesnost so s kulturnim programom popestrili učenci OŠ Podlehnik, člani TD Podlehnik, ljudski godci Haloški veseljaki in mladi glasbeniki, plesalci in pevci. O poteku obnove studenca sta spregovorila župan Marko Maučič in predsednik TD Podlehnik Milan

Vidovič. Pomen in delovanje Heliosovega sklada je predstavila predstavnica Heliosa Andreja Roš. Prireditelji so zaključili z ogledom viničarskega in etnološkega muzeja ter ob poizkušanju haloških dobrot in odličnih vin.

Predstavnica Heliosa Andreja Roš je na odprtju povedala, da Heliosov projekt za ohranjanje čistih slovenskih voda na tem področju deluje

že trinajsto leto. Namen Heliosovega sklada je, poleg zbiranja finančnih sredstev za samo obnovo vodnih virov, ozaveščati ljudi o pomenu ohranjanja naravnih virov čiste pitne vode v našem okolju. Občina Podlehnik se je dvakrat prijavila na razpis Izredno so se potrudili tudi učenci turističnega podmladka OŠ Podlehnik pod strokovnim vodstvom mentorice ga. Zdenke Go-

lub, ki so odlično izdelali vodno učno pot in jim bo lahko služila kot najboljša učilnica v naravi.

V okviru Heliosovega sklada, ki sta ga leta 1998 ustanovila poslovni sistem Helios in Ministrstvo za okolje in prostor, je to že 68. obnovljeni vodnjak v 59. slovenski občini. Heliosov sklad se financira iz deleža od prodaje okolju prijaznih premazov znamk Bori, Tessarol in Ideal.

POSTAVITEV GOZDNE UČNE POTI

Prijetna gozdna pot je speljana od Etnološkega muzeja v gozdlič do studenca. Med potjo boste spoznali drevesa in življenje v gozdu ter njegov pomen za človeka. Živimo v deželi gozdov. Gozd je zanimiv in za marsikoga skrivnosten prostor. Ljudje so imeli v preteklosti strah pred gozdom in še danes marsikdo s tesnobo v srcu zaide vanj. Vendar je gozd okolje, ki se nam ga ni treba bati. Je življenjski prostor, kjer rastejo listnata in iglasta drevesa in živijo divje živali. Sprehod po njem daje opazovalcu prijeten občutek svežine, paleto barv, lestvico glasov, občutek skrivnostnosti. Gozd je v našem življenju pomemben bolj kot se tega zavedamo. Drevesa s svojimi iglicami in listi nenehno čistijo zrak, bogastvo gozdov je les, gozd nas varuje pred drsečimi plazovi, zadržuje vetrove, ponuja nam vrsto sladkih gozdnih sadežev in plodov.

STUDENEC

*Kaj poreče ta vodnjak,
Ko mimo njega stopiš, človek,
In ne nakloniš mu ne misli
ne pogleda.*

*»Hej, ne hiti no, postoj.
V meni voda je, ki vir je
tvojega življenja.*

*Kot biser čista je,
naj očisti zdaj še tvojo dušo.*

*Kot zarja svetla je,
Naj razsvetli še misel tvojo.*

*Kot lek zdravilna je,
Še tebe naj ozdravi.*

*Vse to zgodi se ti, popotnik,
Ki okusil si te deviške
vode slast,
Le eno mi obljubi!*

*Spoštuj naravo, človek!
Ne spravljal je v propast,
ker morala se bo braniti
in prej, ko mine pol ledene
dobe čas,
prisiljena te bo ugonobiti.*

*Spoštuj naravo, človek!
Del nje sva ti in jaz.«*

Marko Maučič

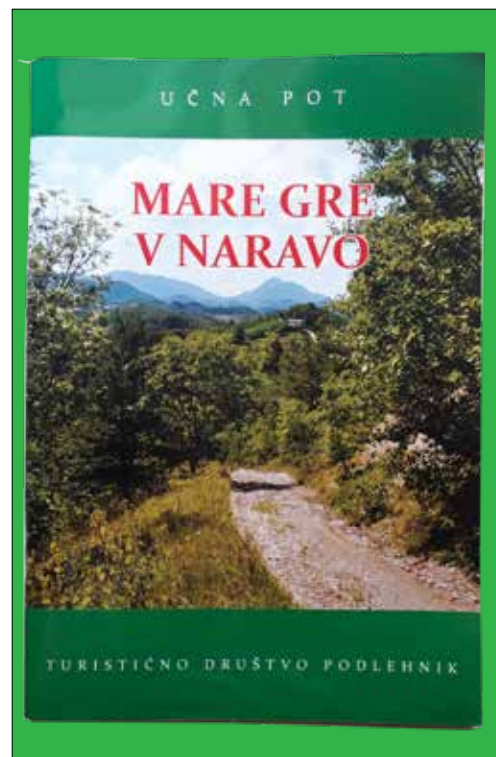
KNJIŽICA – GOZDNA UČNA POT

Mare gre v naravo

Učna pot Podlehnik je bila v obliki idejne zasnove priložena k projektu obnove studenca na Gorci, ki so jo podprli Občina Podlehnik, Helios in Turistično društvo Podlehnik. Idejno zasnovo je pripravil Turistični podmladek OŠ Podlehnik. Vodna učna pot povezuje elemente narave in kulturne dediščine ter oživlja dediščino kraja. Občina Podlehnik z učno potjo odkriva skrite delčke Haloz. Pot nas pelje od centra Podlehnik na čudovito razgledno točko na Gorci in zopet nazaj v dolino do ribnika.

Knjižica je namenjena lokalnemu prebivalstvu, gostom in gostinskim ponudnikom, šolarjem ter vsem obiskovalcem Podlehnik. Lokalnemu prebivalstvu in šolarjem je brošura namenjena zato, da bi še bolje spoznali okolje, ki jih obdaja, in gostinskim ponudnikom zato, da bi začeli razmišljati o povezavi turizma z ohranjanjem narave, obiskovalcem pa zato, da bi znali ceniti naravno in kulturno dediščino.

Brošura naj služi kot priročnik v malem, vodnik po poti ali slovarček o spoznavanju in ohranjanju narave. Haloze nimajo velikega naravnega bogastva, toda obstoječega moramo ohraniti za bodoče rodove. Sodelavci: Milan Vidovič, Turistično društvo Podlehnik, Majda Erlač, Mojca Pajek, Dragica Šegula, Mali Milena, Turistični podmladek OŠ Podlehnik. Ilustracije: Maša Furman pod mentorstvom Irene Kajzovar. Knjigo je lektorirala Majda Erlač. Avtorica Zdenka Golub. Projekt je sofinancirala Zavarovalnica Triglav.

KNJIGA NA MAVRIČNI STRANI HALOZ

Knjiga je namenjena turistom, dobrodošla je pri pouku v šoli in v raznih domovih za ostarele, za spoznavanje oziroma obujanje starih običajev ter kvalitetno preživljanje prostega časa. Predstavlja turizem z bogato haloško krajino, z bogato kulinariko, z bogastvom

šeg, običajev in navad, ki so se tukaj zelo ohranile zaradi kmečkega okolja in pristnega življenja ljudi z naravo.

Knjiga bo prav gotovo vsakogar očarala z bogato naravno in kulturno dediščino, na katero so Haložani zelo ponosni. Predstavitev knjige je potekala v avgu-

stu 2009 na Gorci ob etnološkem muzeju. Predstavitev se je udeležilo veliko gostov, pripravili pa so tudi bogat kulturni program.

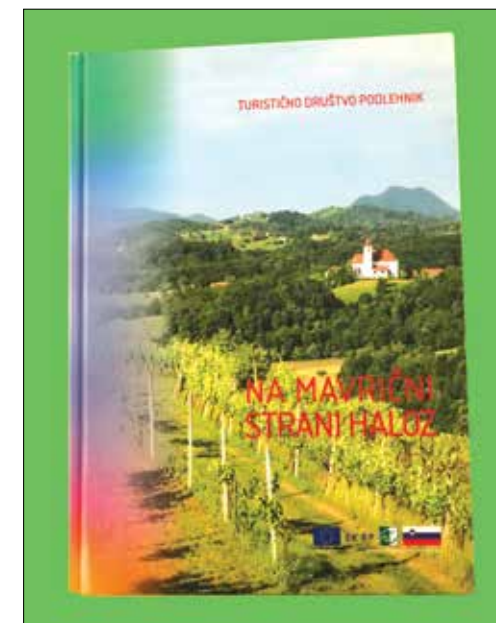
Knjiga je nastajala več let, zadnje leto, ko so bili uspešni na razpisu in prejeli sredstva za izdajo, pa so se je lotili z veliko volje,

zagnanosti in navdušenja, saj so imeli že veliko vsega napisanega in zbrana ter fotografiranega. Knjiga na slikoviti način prikazuje še žive šege, navade, običaje in praznovanja v Halozah.

Razdeljena je na štiri letne čase in v vsakem so opisani prazniki in svetniki, ki takrat godujejo, saj je večina šeg in navad povezana s krščanskimi prazniki, ki ob vsem tem ponudijo bogastvo praznovanja. Knjigi so dodali nekaj izvirnih domačih receptov, skoraj pozabljenih ljudskih pesmi, reke, misli, hudomušne prigode, opise izdelovanja preprostih izdelkov, ki so jih izdelovali otroci za igro in zabavo, ter izdelkov, ki so jih izdelovali starejši ob dolgih zimskih večerih, ko se je iz toplih hišk slišala molitev in pesem. Vsekakor se vam spleča knjigo vzeti v roke in se vrniti v čas naših dedkov in babic. Knjigo pa so napisali predvsem zato, ker je v haloškem okolju še veliko živih šeg, navad in praznovanj,

saj so se ohranile le zaradi pristnega kmečkega okolja, kjer človek še zna pozdraviti soseda, se po opravljenem delu zna poveseliti in zahvaliti Bogu za vse darove, ki jih je prejel. Klub temu, da se Haložanom zdi, da so odmaknjeni od velikih središč in skoraj pozabljeni od tistih, ki delijo finančna sredstva, jim vendar ne sme biti žal, saj takih krajev v Sloveniji ni več.

Uredniški odbor so sestavljali: Milan Vidovič, Zdenka Golub, Tatjana Hrnčič, Anja Golub, Silva Ilec, p. Janko Gašparič, Marija Krušič, Ida Žunkovič, Miroslava in Ludvik Maučič, Ivan Golub, Marica Repinc, Stanko Vaupotič, Drago Plajnšek, Suzana Petrovič, Damijan Golub, OŠ Podlehnik, Marija in Jože Vaupotič, Stanko Prevolšek, Angela in Martin Večerič, Silva Šeruga, Pavla Krajnc, Zvonko Mlakar, Zofka Toplak,

Branko Pernat, Franc Butolen, Pavla Birko Vodušek in Stanko Zajšek. Knjigo je lektorirala Marija Krušič, vse pa je povezala v celoto Zdenka Golub.

Sodelovalo je še veliko članov iz celotnih Haloz iz vseh haloških občin. Vsem izrekajo globoko zahvalo, saj je vsak dodal svoj kamenček v bogatem mozaiku knjige.

Projekt je bil v celoti financiran iz programa Leader, preko lokalne akcijske skupine (LAS) Haloze.

POSTAVITEV LOPE

Pokazala se je potreba, da ob muzeju postavijo še lopo, saj je bilo eksponatov vedno več. Tako so leta 2012 postavili lopo in vanjo umestili eksponate. Projekt je bil v celoti financiran iz programa Leader, preko LAS Haloze. Projekt je vodil Milan Vidovič.

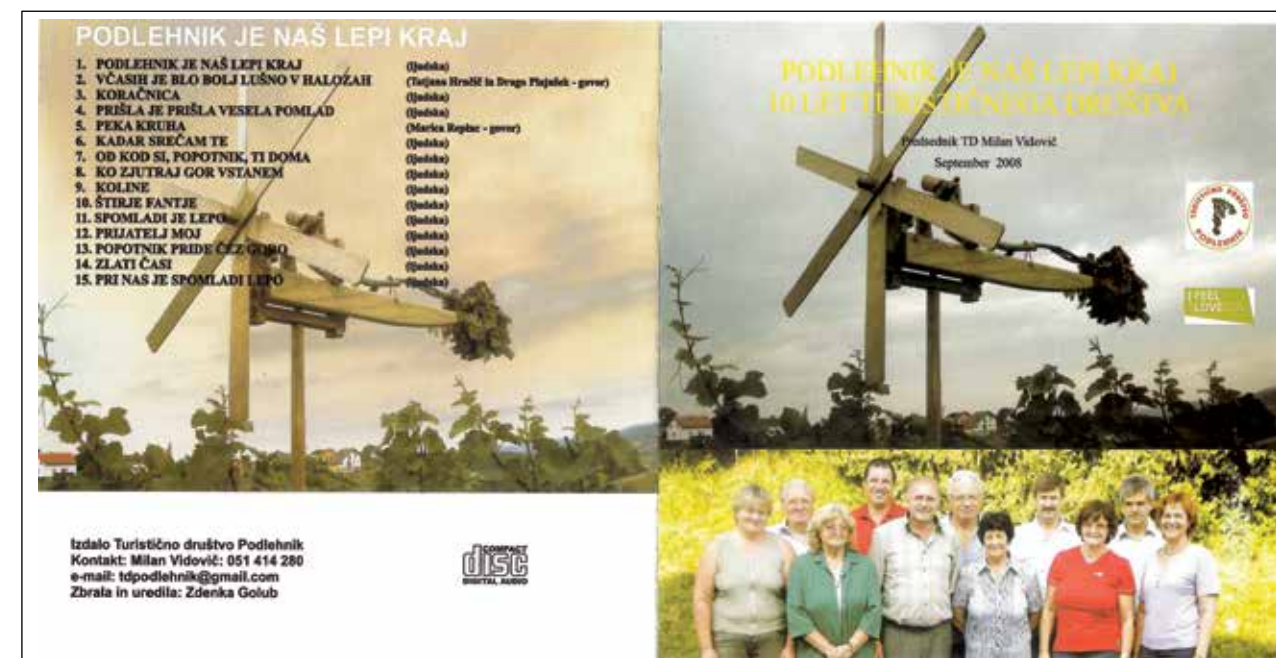
Slika desno:
Simbolno rezanje traku in uradna otvoritev lope.

Sliki spodaj:
Veselje ob novem krajevnem dosežku.

IZDAJA ZGOŠČENKE

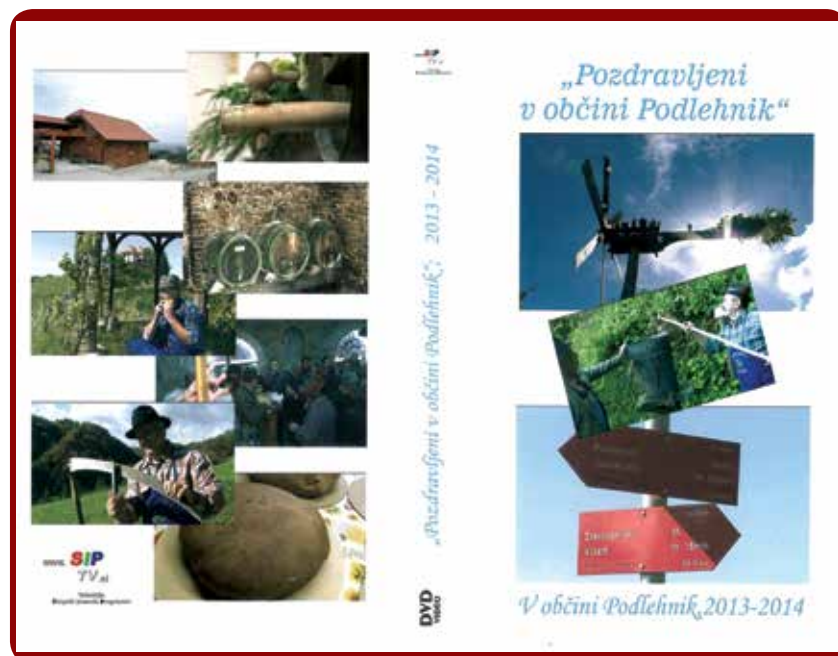
Leta 2008 so posneli tudi zgoščenko s pevkami ljudskih pesmi Turističnega društva Podlehnik, vodja Marija Vaupotič, z godci Haloškimi veseljaki TD, vodja Franc Butolen. Dodali pa so izjemno zanimivost narečno besedilo Skupine šeg in navad, ki jih vodi Zdenka Golub.

IZDAJA DVD

Dobrodošli in prijazno pozdravljeni v Podlehniku

Po izgradnji etnološkega muzeja, postavitvi ekspozitov in postavitvi lope se je pokazala potreba priprave medijske predstavitve kraja, predvsem za goste – turiste. V muzeju so uredili prostor za televizijo in leta 2013 je izšel DVD s predstavitvijo domače Občine Podlehnik.

DVD z naslovom POZDRAVLJENI IN DOBRODOŠLI V OBČINI PODLEHNIK

Hvala vsem, ki so ga pomagali soustvarjati.

SODELOVALI:

Predsednik TD Milan Vidovič
Župan Občine Podlehnik Marko Maučič
Člani TD Podlehnik
Vinogradniki leta TD Podlehnik
Skupina za ohranjanje šeg in navad
TD Podlehnik
Marija in Štefan Pernek
Marija in Jože Vaupotič
Jože Vidovič
Albin Cafuta

GLASBA:

Citrarka: Petra Grabovec
Igranje na trstenke: Janez Jerenec in Aleš Hrnčič
Igranje na žveglo: Tajda Špes
Ljudski godci Haloški veseljaki
TD Podlehnik

TEKST:

Zdenka Golub
Branko Veselič

BRANJE TEKSTA:

Zdenka Golub
v narečju Marica Repinc

SLIKOVNI MATERIAL:

Zdenka Golub

SCENARIJ:

Zdenka Golub
Branko Veselič

Snemanje:

SIP TV DORNAVA

IZDAJA VODNIKA PO OBČINI PODLEHNIK

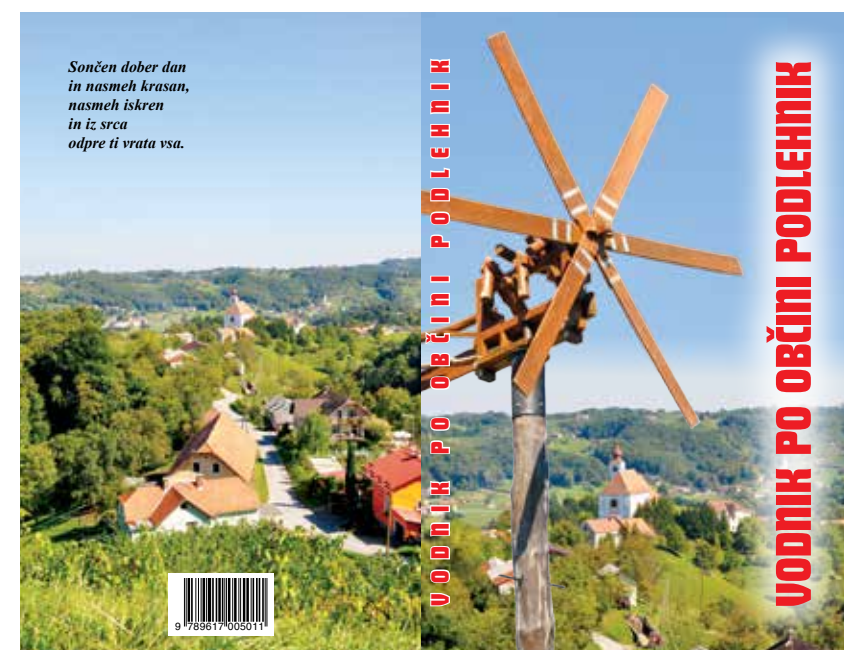
Turistično društvo Podlehnik je leta 2011 izdalo prvi Vodnik po občini Podlehnik v sodelovanju z Občino Podlehnik. Tako so odprli vrata za širši razmah turizma, ki je ena temeljnih gospodarskih panog. Vodnik je izšel v nakladi tisoč izvodov le v slovenščini, ker so s sredstvi omejeni.

Vsak, ki bo pobrskal po knjigi, bo prav zagotovo našel nekaj zase in zami-

kalo ga bo, da se odpravi na ogled po prelepi podlehniški občini ali pa se bo udeležil katerekoli zanimive prireditve, ki jo pripravljajo člani turističnega društva ali ostala društva, ki med letom pripravljajo veliko zanimivega, vrednega ogleda ali sodelovanja. Knjižica je namenjena domačinom in gostom od drugod.

Na 124 straneh je zajet podroben zgodovinski oris

kraja, turistične znamenitosti, letne prireditve v vseh letnih časih, praznovanje cerkvenih praznikov, predstavljena je tudi bogata ponudba turističnih kmetij in vinogradnikov. Haloški človek je skromen človek, zato so bili veseli, da so uspeli pritegniti vinogradnike in kmetovalce, da objavijo nekaj o sebi in o svojem delu ter ponudbi za goste. Velik poudarek so dali vinogradništvu, ki jim veliko pomeni. Strmi griči ponujajo oporo številnim zgodnjim in plemenitim trtam in s čaščenjem vinske trte in vina je povezanih največ prireditev v njihovi občini, kot so postavljanje klopotca, blagoslov mošta, martinovanje, ocenjevanje in degustacija vin. V občini je živahno tudi ob občinskem prazniku, stalnica so prireditve v organizaciji društev. V drobni, a vsebinsko bogati knjižici so opisane in slikovno prikazane števil-

ne turistične znamenitosti, cerkve, kapele, križi in kužna znamenja, možnosti za lov, gobarjenje in haloška pohodniška transverzala. Še veliko drugega in lepega boste našli na straneh Turističnega vodnika.

Avtorica Zdenka Golub in uredniški odbor: Milan Vidovič, Ludvik Maučič, Ivan Golub, Tatjana Hrnčič, Marica Repinc, Stanko Vaupotič, Miroslava Maučič, Pavla Krajnc, Angela in Martin Večerič, Zvonko Mlakar, Zofka Toplak, Stanko Zajšek, Franc Butolen, Stanko Prevolšek, Branko Pernat, Silva Šeruga, Jože Vaupotič, Drago Plajnšek in Pavla Birko Vodusek. Sodelavci: Suzana Petrovič, Damijan Golub in Anja Golub. Knjigo je lektorirala Marija Krušič. Fotografije: Zdenka Golub, Sandi Šprah in Aleš Kancler.

Leta 2016 je izšla druga dopolnjena izdaja vodnika.

SPREJEM IN VODENJE GOSTOV

Za potrebe turistične dejavnosti v občini Podlehnik so že leta 2008 trije člani Turističnega društva v Mariboru opravili izobraževanje za lokalnega turističnega vodnika za štajersko območje, in sicer Milan Vidovič, Zdenka Golub in Anja Kancler ter postali turistični vodniki.

Od tega leta so se pričeli intenzivno truditi in iskati možnosti za obisk turistov. Priložnosti za prijetna doživetja v Podlehniku je veliko in hkrati lahko kakovostno

zapolnite prosti čas. Odkrili boste naravne in kulturne znamenitosti, vse sredi vinorodnih krajev, kjer vas v jeseni razveseljuje glas klopotca in smeh trgačev grozdja. Slovenija ni velika dežela, vendar z gostoljubjem ne skopari. Mnogo tujih turistov Podlehnik obišče ravno zaradi očarljive pokrajine in se radi vračajo, saj jih očarajo narava, kulturne lepote, razkošje tradicionalnih slovenskih jedi, vrhunska paleta vin in turistične kmetije. Veliko dogajanja,

Ob koncu lepega dne

Planinci na obisku

Skupinski posnetek za spomin

Glas harmonike se sliši daleč

Franc je raztegnil meh

mного vsega skozi vse leto vabi obiskovalca, da obiše Podlehnik, deželo enkratnih trenutkov, ki jih lahko vsakdo vsakokrat doživi drugače. Ponujajo vam veliko možnosti za preživetje prostega časa, organiziranega izleta ali kratkih počitnic, naj bo pomlad, poletje, jesen ali zima. Pripravljajo celodnevne vodene izlete, saj Občina Podlehnik ponuja ogromno možnosti, tako za ljubitelje narave, pohodnike, kolesarje, fotografe in za tiste, ki želijo zgolj miru, počivanja ali kulturno-etnografskih užitkov. Glede na potrebe, želje in zanimanje obiskovalcev pripravijo programe za ogled, prireditve s kulinariko in degustacijo žlahtne kapljice. Program lahko vključuje številne peš poti, ogled slikovite pokrajine, ogled obnovljenega studenca na Gorci, ogled cerkva, obisk kmečkega turizma, obisk kleti z degustacijo, sprehod po gozdu z nabiranjem gob in zdravilnih zelišč ter ponudbo najrazličnejših delavnic (od izdelovanja rož

iz papirja, aranžmajev, navšivavanja, pletenja ...) in animacijskih programov. Prepustite se njihovemu vodstvu in prav gotovo ne

boste razočarani. Ob prijetni glasbi, delavnicah, plesu in hudomušnih voditeljih lahko spoznate našo Občino Podlehnik.

Gostje iz Radelj

Predstavitve domačega kraja v Ljubljani leta 2010

PRIREDITVE, AKCIJE

OCENJEVANJE VINA

ČUDO SVETA SO VINOGRADI

Zrasli na božji dlani, s soncem obsijani, človeku darovani za srečo in za bližino raja. Povsod so, koder hodi prijazno sonce gret položna pobočja, kjer ne gospodarijo hudi mrazi in kjer je marljiva roka vinogradnika – tako pravi Tone Pavček.

Leta 2005 so pričeli z ocenjevanjem vina, projekt sta vodita Ludvik in Miroslava Maučič. Od leta 2018 vodi projekt ocenjevanja vin Zvonko Mlakar.

Ocenjevanja vin se udeleži veliko vinogradnikov, saj jim ni vseeno, kakšna vina negujejo v svojih kletih.

V podlehniški občini so bili znani po dobrih in kvalitetnih vinih že v davnih časih. Vino mezinčan in druga vina so bila znana marsikateremu pravemu poznavalcu vin. Želijo obuditi in promovirati domača vina. Iz domače občine je v preteklosti zelo malo ljudi dajalo vina na ocenjevanje, zato je želelo Turistično društvo vpeljati tradicio-

nalno ocenjevanje vin, ki bo vsako leto v mesecu aprilu, saj pregovor pravi: »Ko bukev zeleni, vino dozori.« Pomembno je, da domači kraj pridobi sloves, ki ga je včasih že imel. Želijo vzpodbuditi vinogradnike–pridelovalce vina, da prinesejo vina na ocenjevanje in bodo tako lažje primerjali kakovost vin. To ni tekmovanje, temveč pomembno sodelovanje.

Strokovna petčlanska komisija v sestavi predsednika Andreja Reberniška (več

**Ko bukev zeleni,
vino dozori ...**

Ocenjevanje vin pod strokovnim vodstvom

Dobitniki priznanj 2016

Dobitniki priznanj 2015

let), Jurija Cvitaniča, Terezije Meško, Mirana Reberca in Mihaela Fajferja ter nekaterih drugih, ki so sodelovali le po eno leto, vsako leto odlično opravi svojo delo. Rezultati ocenjevanj so usmeritev in v pomoč marsikateremu kletarju, ki mu ni vseeno, kakšno vino neguje v svoji kleti. So spodbuda in dokaz kvalitete, lahko pa tudi opomin, da je potrebno korigirati tehnološki proces oziroma vinogradniško in kletarsko prakso.

Vinska trta je del naše dediščine, bogati našo domovino z vini izjemnih kakovosti, kar se ugotavlja na ocenjevanju vin. Pridelovalci spoznavajo domača vina, njihovo specifičnost in izjemnost, da jih bodo znali predstaviti, ponuditi in tržiti.

Društvo je pričelo vzpodbujati domače vinogradnike, da bi v naših vinogradih zasadili stare sorte – ranfol.

Vino je poleg kruha osnovna hrana, ki daje pogum, veselje, zdaj tolaži in razume, zdaj pregrešno zapeljuje, je zdravilo, je vzrok za prepir, razveže jezike, z njim se lažje sporazumevamo, nazdravimo sreči in uspehu.

Tern in vinska terta

O lepem mladem leti je v zglavji nad vinogradom košat tern belo cvetel in se na solnci ogreval. Svoje lepote pijan v vinograd gleda, vinsko terto zaničuje rekoč: „Zakaj se pa ti lepše ne oblečeš, visoko hvaljena terta? Te ni sram, da tako borna v vinogradu čepiš in solze prelivaš? Gotovo me mrziš, da sem lepši kakor ti, kadar vidiš, kako deea krog mene skačejo in dekleta moje dišave serkljajo; tebe pa nobeno ne pogleda.“

Vinska terta na vse to molči in pohlevno poterpi. Brez vsega bahanja je pohlevno oovetela. In kadar v jeseni grozdje dozori, pridejo stari in mladi zobat in vinski terti hvalo prepevat rekoč: „Preljuba vinska terta, veselje naš'ga serca!“ Na tern se nihče ne ogleda. „Sosed! mu zdaj vinska terta reče, povej mi, kateri naju zdaj več velja? Tvoja prerana hvala te je hitro zapustila, tvoje košato cvetje je kiselce rodilo, in tvojega ternja, se vse izogiblje. Mojega ponižnega cvetja sad, sladko grozdje, oveseljuje otroke, oživlja možake, in vsakdo me rad ima.“

Samosvoja hvala ti ne bo prida dala; le ponižnost nam daje pravo vrednost.

Dobitniki priznanj 2014

Dobitniki priznanj 2018

ČISTILNA AKCIJA

Leta 2000 so izvedli prvo čistilno akcijo. Od takrat vsako leto pripravijo akcijo, ki poteka med svetovnim dnevom voda, 22. marca, do svetovnega dne Zemlje, 22. aprila. Izvajajo jo v sklopu Občine Podlehnik in k sodelovanju vabijo vsa društva v kraju, OŠ Podlehnik ter vse občane. Projekt Pomladansko urejanje in vzdrževanje čistega okolja je vseslovenska akcija in cilja k urejenemu in čistemu okolju, zavzetem odnosu človeka in družbe do okolja, dvigu ekološke zavesti, povezovanju turizma in naravne ter kulturne dediščine. Postalo naj bi najširše gibanje kot uvod v projekt tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna. Pobudnik, nosilec in povezovalac projekta je Turistična zveza Slovenije. K sodelovanju so vabljeni vsi v Sloveniji, da bi predvsem sebi in sosedom, s tem pa tudi turistom, uredili in očistili okolje, v katerem živimo, delamo, stanujemo in se družimo.

Urejena, očuvana in čista narava je sestavina kakovosti življenja, temeljna prednost in pogoj sodobnega turizma.

Čisto, zdravo in urejeno okolje, čiste vode in zrak so bogastvo, ki nam ga je poklonila narava, sami pa moramo poskrbeti za urejenost in čuvanje okolja.

Večina ljudi se vse bolj zaveda, kako pomembno je urejeno okolje za kakovost življenja in vse več prebivalcev Haloz se zavestno in organizirano vključuje v prizadevanja za urejeno okolje.

Vsi, ki se akcije udeležujejo, so dokazali, da imajo svoj kraj radi, da želijo urejenega in čistega. Strokovnjaki nas opozarjajo na zaskrbljujoče stanje na področju varovanja narave in izrabo njenih virov. Vsak posamezni prebivalec, od otrok, mladincev do starostnikov, bi moral prispevati svoj delež k urejanju in čiščenju ter ohranjanju svojega neposrednega bivalnega okolja, pa naj bo ta delež še tako majhen.

Čistilna akcija 2016

Kamen – čistilna akcija

Čistilna akcija 2017

Ložina – čistilna akcija

Delovna akcija Ložine

Čistilna akcija 2018

POHOD PO OBČINI PODLEHNIK

Svet je danes tako majhen, informacije o vsem in vseh dostopne komurkoli, in zdi se, da poznamo svet, da poznamo drug drugega. Pa se nam samo zdi. Tudi za ta naš majhen svet domače občine mislimo, da ga poz-

namo in vendar nam je še toliko skritega, toliko neznanega.

V občini, odmaknjeni od vrveža, se zdi, kot da je ostala v nekem drugem času, ko si zaželimo, da bi bili trenutki, ki si jih vzamemo

zase in za svoje najbližje, prijetni, brezskrbni, umirjeni in napolnjeni s pravo mero lepih doživetij.

Organizirali so že 19. tradicionalni pohod, pa vendar kljub temu da že veliko let hodijo po domači občini, še niso spoznali vseh poti in skritih lepot haloške občine Podlehnik. Kdor hoče užiti Haloze, se mora povzpeti po bregovih na vrhove, kjer lahko hodiš ure in ure, kjer lahko hodiš v katerem koli letnem času in vedno boš videl nekaj novega, zdaj ptico, drugič cvetlico ter srečal vedno gostoljubne domačine. Pohode izvajajo v začetku meseca maja. Med potjo se ustavljajo pri gostoljubnih domačinih, se pogovarjajo, morda poskusijo tudi kozarček domačega vina. Zaključek pohoda je zadnja leta ob etnološkem muzeju na Gorci. Vedno je poskrbljeno za odlično pogostitev, za kulturni program in živo glasbo. Pohodniki se lahko tako zadržijo do poznih popoldanskih ur in uživajo ob prijetnem razgledu z Gorce. Vodja pohodništva je Zvonko Mlakar.

Ko zaigrajo...

Pohod 2004

Kuharji 2012

Pohod 2007

Kuharji poskrbijo za prazne želodce

Pohod 2008

Pohod 2009

Pohod 2016, pri Pulkovih

Pohod 2012

Pohod 2017

Pohod 2016

Pohod 2017

Zakuska ob koncu pohoda

OCENJEVANJE DOMOV, KMETIJ IN POSLOVNIH OBJEKTOV

Leta 1999 so izvedli prvo ocenjevanje domov in poslovnih objektov in letos podelili priznanja že devetnajstič. K temu ocenjevanju so dodali še ocenjevanje noveletne urejenosti in izbor božičnih jasluc ter skrb za ohranjanje etnolo-

ške dediščine. Projekt že od samega začetka vodi Zdenka Golub.

Komisija dela po načelu: Odprimo oči za krasote, s katerimi je naša pokrajina tako bogata; odprimo srce ljubezni do te lepote, ki naj izžareva daleč naokrog, da

bo k nam privabila čim več sveta. Zbudimo se, dvignimo zaklad, poberimo zlato, ki je okrog nas. Kultivirajmo sebe in svojo okolico, da bomo znali ponuditi svoje dobrote, se predstaviti turistu in dokazati, da smo Haložani vredni lepote in darov svoje zemlje.

Pod budnim očesom komisije vsako leto izberejo do sedem nagrajencev. Komisija vse izbrane obišče, fotografira okolico in zapiše podatke nagrajencev. Podelitev priznanj poteka pri etnološkem muzeju ob postavitvi klopotca.

Človek je z naravo povezan že od samega začetka svojega obstoja. Od prvih obdobij, ko je prevladovalo nabiralništvo in nato ekstenzivno izkoriščanje, pa do danes, ko se je urejanje hiš in vrtov ter okolice povzpelo na zelo visoko umetniško raven, je preteklo veliko časa. Ves čas so se dogajale spremembe, ki pa so vedno prinesle nekaj novega in zanimivega. Ni vsaka hiša prijeten in prijazen dom za bivanje, velikokrat jo lahko z zani-

Komisija pred Motelom Podlehnik

Komisija je zaključila z delom

mivimi, izvirnimi idejami in primerno zasnovi izboljšamo, da to resnično postane naš dom in da se v njem dobro počutimo ter nam pomeni pribežališče počitka, sprostitve in nabiranja novih moči za delo. K temu vsekakor sodi tudi okolica hiše, saj se takrat, ko nam vreme to dopušča, radi in veliko zadržujemo zunaj. Po napornem delu se nam prileže posedanje pod krošnjami dreves, sprehod čez trato, občudovanje nežnih rožnih popkov, ki se razvijajo v krasne cvetove. Kaj je lepšega, kot v domačem vrtu pridelati zelenjavo, ki jo nato družina z veseljem zaužije.

Minilo je že kar nekaj časa, ko smo se Slovenci odločili, da ne bomo prepoznavni le po naravi, temveč tudi po trajnostnem razvoju. Povebili bomo goste, ki si dopust želijo preživeti v zdravem okolju. To je priložnost tudi za nas, domačine, saj bomo z urejenimi domovi nudili gostom pestrejšje in prijetnejše bivanje.

TRADICIONALNO SREČANJE LJUDSKIH SKUPIN – MUZIKA, PESEM IN SMEH

(srečanje ljudskih pevcev, godcev, plesalcev in etnoloških skupin)

Slovensko ljudsko izročilo je del naše kulturne dediščine, naše kulturne preteklosti, zato smo ga dolžni ohraniti rodovom, ki šele prihajajo, ne pa ga zapraviti, zavreči, pozabiti. Ljudsko izročilo je odsev naše posebne slovenske duševnosti, ki je soodločala pri oblikovanju naše zgodovine, je temelj, na katerem naj bi rasla sedanost in prihodnost.

Spoštujemo ga kot izročilo prednikov, dano nam v oskrbo in ohranitev, naj nam bo kulturna vrednota, ki ima trajno ceno in globok pomen za kulturo slovenskega naroda, za njegovo identiteto.

V enem večeru nanizajo ljudske pesmi, skladbe, plese, šege in navade in šale, ki so spremljale življenjski in koledarski krog naših prednikov.

Turistično društvo pripravlja srečanja od leta 2005.

Srečanje ljudskih pevcev, godcev in narečnih skupin 2016

8. srečanje ljudskih pevcev, godcev in narečnih skupin 2017

Predsednik in podpredsednik podeljujeta priznanja za dolgoletno delo

Srečanje 2016

Skupina šeg in navad pri delu

Srečanje 2012

JESENSKE PRIREDITVE

Jesenske prireditve prikazujejo bogato dediščino domače občine. Projekt vodi Milan Vidovič s člani.

POSTAVITEV KLOPOTCA

Klopotec postavlja od leta 2006. Vodja projekta sta Stanko Prevolšek in Zvonko Mlakar.

Pesnik Stanko Vraz v svojih pesmih opisuje lepo to gričev in ravnin rekoč: »Slep bi moral biti, komur se ne bi priljubil ta narod. Kdor ni slišal, kako tod govori Slovenka, ta ne ve, kako se nebeški angel z ljudmi pogovarja.« vzklil je: »Bog je ustvaril te krasne kraje Slovincu, da bi mu vrnil izgubljeni raj.« Pravijo, da je klopotec prvi znanilec jeseni. Ko ga zaslišiš, vedi, da je jesen pred vrati. Klopotce postavljamo od Aninega – 27. julija. do Velikih maš – 15. avgusta.

V naših koncih so klopotce postavljali ob sv. Lovrencu. Tako kot čas postavljanja je pomemben tudi čas, ko klopotce podirajo. Klopotec snamejo z droga po trgatvi,

najkasneje pa do Martinovega – 11. novembra.

Po ljudskem verovanju klopotec izganja kače iz grozdja in ga mehča, v resnici pa preganja le vrabce in škorce.

Klopotec velikan TD Podlehnik

TURISTIČNO DRUŠTVO
V SODELOVANJU
Z OBČINO PODLEHNIK IN
DRUŠTVOM UPOKOJENCEV

VABILO

V okviru 5. občinskega praznika OBČINE PODLEHNIK
Vas vabimo na 1. tradicionalno postavitve klopotca,
ki bo v spomin g. Vekoslavu Fricu.

Postavitve bo potekala v občinskih gorah na Rodnem Vrhu,
v soboto, 2.9.2006, ob 15. uri.

Ob postavitvi bo bogat kulturni program s gostitvijo.

Vljudno vabljeni!

Predsednik TD Podlehnik
g. Milan Vidovič

Podlehnik občina Podlehnik
g. Anton Žarko

Predsednica DU Podlehnik
g. Miroslava Fricu

Prvo vabilo

Postavitev klopotca 2016

Klopotec ob viničarskem muzeju

Klopotec

Zagon klopotca

Prvi zapisi o klopotcu izvirajo iz leta 1695, neki mariborski zgodovinar pa poroča, da se je klopotec pojavil že leta 1573 v Haložah in v Zagorju in je starejši od mlina na vodo. Ime je dobil po svoji funkciji, saj klopoče – zaradi klopotanja so ga torej poimenovali klopotec.

Postavljajo ga kmetje v svoje vinograde, ko začne zoreti grozdje.

Glas klopotca pa kljub svoji zanimivosti skriva v sebi tudi grenko stran. Ko so se iz haloških vinogradov oglasili klopotci, so gospodarji otrokom strogo prepovedali iti v vinograd. Učili so jih, da se v vsakem grozdu skriva kača, da otroci ne bi jedli grozdja in bi potem zmanjkalo vina za odrasle.

V sredini avgusta, ob veliki maši, postavijo klopotce na visoke drogove. Klopotce postavljajo zato, da bi odganjali ptiče, lačne škorce in nikdar site vrabce. Le-ti se jih spočetka res boje, pozneje pa se jim privadijo. Nekateri klopotci so izredno veliki,

Pod klopotcem 2009

Pod klopotcem 2016

Tako in klopotec stoji 2017

Klopotec se vrti 2016

Ko Franc raztegne meh ...

... in zaigrajo ljudski godci

Naši vrli kuharji

Kako opojno diši

vetrnicice merijo do 4 metre v dolžino. Leseni batki tolčejo po kostanjevi deski. Tak velikanski klopotec ima tudi dolgo in močno „metlo“ (rep), da ga veter obrača. Težko je tak klopotec sestaviti in postaviti. Glas takega klopotca se sliši tudi uro hoda daleč. Velik klopotec je ponos gospodarja in vse soseske.

Ob postavitvi ne sme manjkati dobre kapljice, domače pečenke in pa seveda močnega glasu harmonike. Veselje traja do jutranjih ur.

Tako se grozdje v miru „mehča“ in čaka bratve, ki se začne konec septembra.

Klopotec snamejo šele po 30. oktobru. Pravijo, da ga vsi svetniki ne smejo najti na drogu. Tedaj spustijo tudi kokoši v vinograd in z njimi smejo tudi otroci v gorico.

Že otroci na paši so rezljali z žepnim nožem svoje prve klopotece.

Klopotec mora biti narejen iz sedmih vrst lesa, najboljši pa je trdi les, to je bukev, hrast in jesen, iz katerega so izdelani vsi deli razen deske, po kateri udarjajo kici.

Igre so se pričele

Strel v skrito tarčo 2017 – klopotec

Skupina sodelujočih v igrah

Igre na Gorci 2017 – klopotec

Komisija – klopotec 2017

Ta mora biti iz lesa divje češnje ali kostanja, da klopotec lepo poje. Peresa so iz lesa smreke ali jelke. Ves les za klopotce se mora sušiti vsaj tri leta. Manjši klopotci morajo biti izdelani brez lepila in brez enega samega žeblička, večji pa imajo kovinskih delov le toliko, kolikor je potrebno, vse ostalo je pritrjeno z lesenimi zatiči in zagozdami, ki so iz trnovega ali drenovega lesa. Pri izdelavi klopotca je zelo pomembna »njegova oblika in melodija«,

ki je odvisna od pravilne izbire in obdelave lesa. Nato se prične postavitev klopotca.

Najprej se postavi drog, ki ga morajo možje dobro vkopati in podpreti. Nanj se namesti stol z gredljem, kici in desko, ki morajo biti razporejeni tako, da nikoli ne udarita po dva hkrati. Spredaj se pritrdijo peresa, na koncu pa rep, da se lahko obrača po vetru; navadno je iz hrastovih vej. Haloški klopotec ima šestkrako vetrnico, slovenjgoriški pa štiri krake.

Posebno veliki klopotci imajo tudi zavoro, da jih ob prevelikem vetru ustavijo. Nekateri klopotci so tudi okrašeni z umetno izrezljanimi figuricami. Nato se počaka na prvi veter, ki zažene peresa in vsi nato prisluhnejo novorojencu. Ko je klopotec postavljen, se mora zaigrati na harmoniko in nazdraviti s kozarčkom domačega vinca.

Komisija je zaključila težko delo

LIČKANJE KORUZE – KOŽUHANJE

Življenje človeka je enako življenju rastline – od pomladne rasti do poletja, ko oba, človek in rastlina dosežeta višek svojih moči. Po zreli jeseni oba stopata v zimo svojega življenja. A to je le sled enega človeka in ene rastline. Življenje teče dalje in za zimo pride spet pomlad.

Mehko zaobljeni haloški griči so dom vinske trte, po vlažnih in temačnih doli-

nah pa so polja, ki jih z vso skrbnostjo obdelujejo pridne kmečke roke.

Dolga stoletja je življenje slovenskega kmeta teklo od pomladi do jeseni, od setve do žetve, od zibke do groba, po starem ustaljenem redu, ob spoštovanju narave, vere, nepisanih zakonov, starih postav, ki so se prenašale po ustnem izročilu. Tri vojne so prekinile ta stari način življenja,

zato z vso skrbnostjo prisluhnimo pripovedovanju starejših ali pa ljudi, ki še znajo prenašati ustno izročilo, da ne zatone v pozabo. Vse naše šege, navade in pesmi, ki spremljajo delo, izražajo vedrost, šegavost in celo nagajivost. Eno takšno jesensko opravilo je kožuhanje.

Kožuhanja so člani turističnega društva izvajali od leta 2003 pri družini Jus v Stanošini. Odkar pa so zgradili etnološki muzej, izvajajo prireditev na Gorci.

Kožuhanje 2004

Jože in Albin sta prinesla koruzo

*Slika desno:
Kožuhanje pri Jusovih*

TREBLJENJE BUČ

Človek je nekdanj znal prisluhniti naravi, uskladiti svoje dihanje z dihanjem zemlje in z nje črpati moč. Ko je delal, je delal z veliko močjo in s trudom, toda znal je praznovati tudi »likof« s pesmijo in plesom pozno v noč. Znal je povabiti in obiskati soseda, sorodnika ter prijatelja.

Toda v naglici življenja se vse kar pozablja. Še vedno trdo dela, kljub temu da mu pomagajo stroji, toda pozabi na praznovanje ob koncu dela. Zato so člani TD pričeli z obujanjem starih šeg in navad ob kmečkih delih. S trebljenjem buč so pričeli leta 2006 na kmetiji Marije in Jožeta Vaupotiča v Jablovcu. Izbirajo tudi Naj Bučmana. Zadnja leta prireditev poteka pri etnološkem muzeju.

Trebljenje buč 2006

*Slika desno:
Trebljenje buč 2009*

BLAGOSLOV MOŠTA

Haloze so dežela, ki ji pestrosti ne manjka. Mednje spadajo mehko zaobljeni griči, ki so sončni dom vinorodnih goric, kjer zorijo številne trte. Iz revne, a radodarne ilovnate in lapornate zemlje po vseh gričih poganja trta. Človeku daje svoj cvet in sad, to je vino za zdravje telesa in razkošje duha. Blaženi Anton Martin Slomšek je dejal: «Če je trta božji sad, je potem vino božji dar.»

So skrivnosten, slikovit in vabljev svet neokrnljene narave, kjer se kaže delo pridnih rok neutrudljivega haloškega človeka. V krajih, kjer je doma žlahtna vinska trta, resno in s spoštovanjem čuvajo, kar so jim zapustili predniki.

Veliko dela mora opraviti vinogradnik od rezi do polne kleti. Tukaj se prične zahtevno delo kletarja – vinarja. Vino je kot živo

bitje, bitje, podobno majhnemu otroku, ki ga je potrebno skrbno negovati in varovati. Kdor hoče razumeti in dojeti vso to silno življenje v vinu, mora imeti pošteno srce, plemenito dobroto in iskreno ljubezen do krajev, kjer zraste, in ljudi, ki pridelajo ta najslajši plod.

Nato pa sledi lepše, vendar ne manj zahtevno poglavje uživanja. Tukaj pa je pomembna zmernost, saj stari pregovor pravi, da božja trta glave vrta, če vinožejci in vinopivci pretiravajo z žejo.

Iz zgodovine vemo, da sta trta in njen dar – vino pomenila človeku: vir preživetja, okras pokrajine, čudežni napoj, simbol prijateljstva in sožitja, a tudi greha in pokore. Vino ima več imen in imeti bi jih moralo še več, saj so vina kakor ljudje, vsak ima svojo osebnost, svoj značaj. Vina se rodijo, njihove matere so trte, a le ob človekovi pomoči lahko tudi odraščajo in zorijo, pa čeprav v človekovem znoju in trpljenju.

Blagoslov mošta 2006

Pred koncem jeseni, v novembru, so ljudje že v davnih časih slavili praznike v zahvalo za dobro letino, predvsem za dobro vinsko letino. Cerkev opravi vsako leto na zahvalno nedeljo v začetku novembra blagoslov vsega, kar nam zemlja da.

Člani TD Podlehnik so leta 2003 v svoj pester izbor turističnega dela in ponudbe uvedli Blagoslov mošta ob zahvalni nedelji in izbor vinogradnika leta oz. kletarja TD Podlehnik.

Blagoslov mošta 2007

Henri de Toulouse Lautrec:
La Mie

Ljudska modrost pravi:
**Ne išči tolažbe v vinu.
Najdi v njem si le moči,
saj telo, srce in duha
krepi.**

Blagoslov mošta 2007

MARTINOVANJE

Potihnilo so torej klopotci in pogledi so se še zadnjič ustavili na porumenelih listih vinske trte. Tukaj je prvi del zgodbe o grozdju, ki se je odvijal v sončnih goricah, končan. Zdaj je na vrsti drugi, nič manj pomemben del, v katerem se je dogajanje preselilo v temačne in vlažne kleti. Sok, ki se je v tednih zorenja nabral v grozdnih jagodah, bo šele tu dobil pravo barvo, žlahten vonj in poln okus. Polagoma bo dozorel, se primerno postaral – in postal vino.

Pred koncem jeseni, v novembru, so ljudje že v davnih časih slavili praznike v zahvalo za dobro letino. Na svetega Martina mora biti slovesno, saj se praznik imenuje tudi »jesenski pust«, z bogatimi pojedinami, z različnimi vrstami mesa, pogačami in vinom. Sv. Martin je bil nasploh usmiljen mož in je tudi zavetnik siromakov. Vinogradniki in z njimi vsi prijatelji iskrive vinske

kapljice niso zastoj za svojega patrona izbrali tako milosrčnega moža. Vedno lahko poprosijo pri njem, da bi jim bil naklonjen in da bi trta lepo obrodila.

11. novembra na martinovo se mošt spremeni v vino. To je zelo pomemben praznik vinarjev, skoraj tako pomemben kot je trgateg praznik vinogradnikov. Na svetega Martina mora biti slovesno.

Sv. Martin je zavetnik vinogradnikov in vinske trte. Bil je nasploh usmiljen mož, je svetnik, ki ga vidimo kot rimskega vojščaka na konju, ko z mečem reže plašč na dvoje, da bi polovico dal revežu in ga ubranil mraza.

Dobro vino lahko pridelale skrben vinogradnik in kletar s pomočjo svoje družine.

Martinovo je pomemben in lep jesenski praznik, ki je ohranil veliko vezi s kulturno dediščino ter ohranjanjem starih navad. Naši predniki so obhajali praznik v zahvalo za vsakokratno dobro letino, ki so ga spremljale obilne pojedine

8. MARTINOVANJE Z JESENSKIMI PRIREDITVAMI PROGRAM – 2008

15. 10.	TREBLJENJE BUČ pri družini Jožeta Vaupotiča	
18. 10.	KOŽUHANJE pri družini Jus	
09. 11.	BLAGOSLOV MOŠTA pri pozni maši	– sv. Maša – kulturni program – zakuska in družabno srečanje
10. 11.	PUŠLŠANK, VINOGRADNIŠTVO – PREVOLŠEK	– pokušina starega vina – pokušina mošta – domača hrana
10. 11.	SNEMANJE KLOPOTCA na Gorci	
11. 01.	PUŠLŠANK, VINOGRADNIK – ŠTEFAN PERNEK	– pokušina starega vina – pokušina mošta – domača hrana
12. 11.	PUŠLŠANK, VINOGRADNIK – KONRAD VAUPOTIČ	– pokušina starega vina – pokušina mošta – domača hrana
13. 11.	PUŠLŠANK, VINOGRADNIK – ŠTEFAN FOŠNARIČ	– pokušina starega vina – pokušina mošta – domača hrana
14. 11.	PUŠLŠANK, VINOGRADNIŠTVO – CESTNIK VAUPOTIČ	– pokušina starega vina – pokušina mošta – domača hrana
15. 11.	MARTINOVANJE, PRIREDITEV v krajevni dvorani ob 18. uri	– kulturni program – imenovanje vinogradnika leta – kulinarne dobrote – družabno srečanje ob glasbi

in tudi vino. Poleg tega, da je bilo martinovo glavni zahvalni praznik za letino, so ljudje na ta dan poravnali najemnine in dajatve ter vračali dolgove. Praznik se s svojimi oblikami in praznovanji spreminja. Pogosti so obhodi našemljenih škofov po zidanicah in humorični krsti mošta ter različne zabavne prireditve.

Živimo sredi čarobne vinske dežele, sredi vinogradov že dolga stoletja. Brez trte in brez vina ne moremo biti. Z vinom se veselimo in z vinom žalujemo. In tako je že več kot dva tisoč let.

KOLINE

Koline so bile včasih vesel dogodek in obenem domači praznik. Od leta 2010 so člani tudi kolinili in obujali stare običaje ob tem veselom dogodku. Projekt vodijo Milan Vidovič, Stanko Prevolšek in Ivan Golub. Vsa opravila so opravili po starih običajih. Naredili so klobase, krvavice, meso za tunko in pripravili meso za sušenje. Članice društva so mesarjem stregle in pripravile odlično večerjo.

Člani so kolinili

VINCEKOVA REZ

K raznolikim prireditvam in akcijam so v letu 2018 dodali še Vincekovo rez. Projekt vodi Milan Vidovič. Prireditvev rezi poteka pri družini Pajnikiher. Upajo, da bo ta lepa prireditvev postala tradicionalna. Vincencij iz Zaragoze je najbolj znan španski mučenec in eden najbolj čaščenih svetnikov. Ta svetnik je veljal med kmečkim prebivalstvom za vremejaka.

Prva vincekova rez

V Halozah velja dan sv. Vincencija za sredino zime in ta dan Haložani pričnejo z rezjo v vinogradu. Vinogradnik na ta dan odreže najlepše šibe (rozge), jih v vodi postavi na svetlo in toplo mesto. Šibe, ki vzbrstijo, kažejo, kakšna bo letina. Te šibe nato povežejo v presmec, ki ga na cvetno nedeljo nesejo k blagoslovu. Vinogradniki pa si ta dan voščijo dobro vinogradniško letino. Pravijo pa, da je rezač prvi berač.

Vincekovo je nekaka prelomnica, ko je prvi del zime mimo in se dan daljša, in to so že prvi pogoji, ko se lahko gre v vinograd. In seveda tudi trta je zrela, dozorela in je pripravljena za obdelavo in kot rečejo vinogradniki – spustijo kri vinogradu.

Predavanje o rezi vinske trte je vodil direktor ptujskega Kmetijsko-gozdarskega zavoda Andrej Rebernišek. Gospodar Franc Pajnikiher in predsednik TD Milan Vidovič sta obešila po stari navadi klobase na trto in trto zalila z vinom.

Vincekova rez 2017

Vincekova rez

Vincekovo

To pomeni, da bo dobra letina in da bo veliko vina in mesa. Blagoslov vinogradov in vse narave je opravil duhovnik p. Benjamin Mlakar.

Vsi prisotni so se nato okrepčali z vinogradniško malico in rujno kapljico.

Če na Vincenca sonce
peče, dobro vince
dozori,
ki po grlu gladko teče,
motne dela ti oči.

IZBOR VINOGRADNIKA LETA IN KLETARJA

VINOGRADNIKI LETA

1. Stanko Prevolšek 2003 – 2004
2. Konrad Vaupotič 2004 – 2005
3. Vinogradništvo Cestnik – Vaupotič 2005 – 2006
4. Štefan Pernek 2006 – 2007
5. Štefan Foštnarič 2007 – 2008
6. Dušan Hrnc 2008 – 2009
7. Franc Toplak 2009 – 2010, 2010 – 2011
8. Franc Pajnkhiher 2011 – 2012
9. Branko Plajnšek 2012 – 2013, 2013 – 2014
10. Kristijan Maučič 2014 – 2015, 2015 – 2016

KLETAR

1. Franc Pajnkhiher 2017

Kletar Franc Pajnkhiher in predsednik Milan Vidovič

SODELOVANJE V PUSTNIH POVORKAH V DOMAČI OBČINI, PO SLOVENIJI IN SOSEDNIH DRŽAVAH

V letošnjem letu 2018 so v turističnem društvu dodali v svoje delovanje novo aktivnost, ker so se člani društva odločili, da bodo letos sodelovali tudi v pustni povorki, saj tudi tako lahko čimbolj promovirajo svojo domačo občino. Izdelali so skupinsko masko Vinogradnike, ker je Podlehnik središče vinorodnih Haloz.

S skupnimi močmi so izdelali rekvizite od rezi do trgatve v vinogradu. Ob koncu mora biti veselo in ne sme manjkati dobre hrane in domače kapljice. Vse skupaj so popestrili ljudski godci Srečka Letonja. V nedeljo, 11.2. 2018 so se udeležili tradicionalne pustne povorke na Bledu, kjer so bili gostoljubno sprejeti, kot se pričakuje od ene najlepših turističnih destinacij v Sloveniji. Ogledali so si tudi blejski grad. V torek, 13. 2. 2018 pa so se udeležili Pokopa pusta v Podlehniku. Tako so veselo zaključili tudi pustni čas.

Pust

Povorka

PRAZNIČNE OKRASITVE

POSTAVITEV ADVENTNEGA VENCA

Projekt izdelovanja adventnega venca vodi od leta 2008 Zvonko Mlakar.

Za postavitve adventnega venca sta dala pobudo in nekaj let vodila projekt Franc Večerič in Lidija Vapotič. Postavitve adventnega venca je zahtevno delo. Pripraviti je potrebno zelenje, obroč, sveče in stebel, na katerega adventni venec postavijo. Venec se običajno pleče kar nekaj ur in zahteva tudi veliko pridnih rok, ki pripravljajo zelenje. Venec je nato postavljen do božiča. Blagoslov venca vsako leto opravi domači duhovnik.

Adventni čas je čas pričakovanja, upanja, hrepeneja ter pričetek novega cerkvenega leta. Izdelovanje venca ima bogato simboliko in govornico, je znamenje upanja in zmage. Krog, najpopolnejši lik, lik brez začetka in konca, je starodavno znamenje za Boga, zelenje, ki ne uvane, kaže

na našo neuničljivo upanje vanj. Sveča spominja na Kristusa, torej z vsako novo svečko je vsako novo

Adventni venec 2009

nedeljo pred božičem več luči v naših domovih in srcih. Advent je čas, ko premišljujemo o tem, kako živimo ali pustimo, da kdo vstopi v naša srca in življenja, je čas novih sklepov in dejanj. Latinska beseda adventus pomeni prihod. V krščanskem jeziku to pomeni prihod Jezusa Kristusa. Liturgična barva za ta čas je vijoličasta, kar pomeni spokornost. Je čas, ko se spomnimo preteklosti, nas spodbuja, da živimo v sedanjosti in da se pripravimo na bodočnost. To je čas štirih tednov pred božičem. Je tudi čas, ko sklenemo, kako bomo postali boljši kot doslej. Čas pred Božičem in novim letom se vsakogar dotakne na poseben način. Morda le s prijetnimi spomini na otroštvo, morda z zavzetostjo, da bo letos še posebej lepo.

*Slika zgoraj desno:
Adventni venec 2010*

*Slika desno:
Adventni venec 2016*

POSTAVITEV JASLIC

Jaslice pri Novi cerkvi 2014

Jaslice ob etnološkem muzeju na Gorci 2017

Člani Turističnega društva Podlehnik so leta 2013 pred božičem postavili jaslice v župnijski cerkvi in tudi jaslice na prostem. Nekaj let so jih postavljali pri Novi cerkvi, zadnji dve leti pa jaslice stojijo pred etnološkim muzejem na Gorci.

Vodja projekta je Zvonko Mlakar s sodelavci in darovalci najrazličnejšega materiala. Vsi radi sodelujejo in po svojih močeh pripomorejo pri postavitvi jaslic. Figure za zunanje jaslice je izrisal na stiropor ljudski umetnik Franc Merc, ki je pred leti izrezljal iz lesa figure v velikosti 60 cm. Lesene figure potujejo po celi župniji in so bile vsako leto postavljene v jaslice v eni izmed štirih cerkva domače župnije.

Zunanje jaslice so sestavljene iz bal slame, mednje pa so postavljene figure iz stiropora, vse pa je razsvetljeno z reflektorji in mimoidoče vabi, da se ozrejo na božične jaslice, da vsak dan znova drug drugemu prinašamo mir, veselje, ljubezen in odpuščanje.

POSTAVITEV NOVOLETNE SMREČICE

Od leta 2013 postavljajo tudi novoletno smrečico. Nekaj let se je postavljala pri Novi cerkvi takoj, ko so pospravili adventni venec. Vodja projekta Zvonko Mlakar.

Smrečica je s svojimi raznobarnimi lučkami pozdravljala mimoidoče in jim sporočala, da je to čas miru in novih začetkov.

**Na pragu novega leta naj vam
čas vladar nakloni:
... spoznati prave ljudi,
... storiti prave reči,
... ubrati prave poti in v sebi
in drugih najti le dobre sledi!**

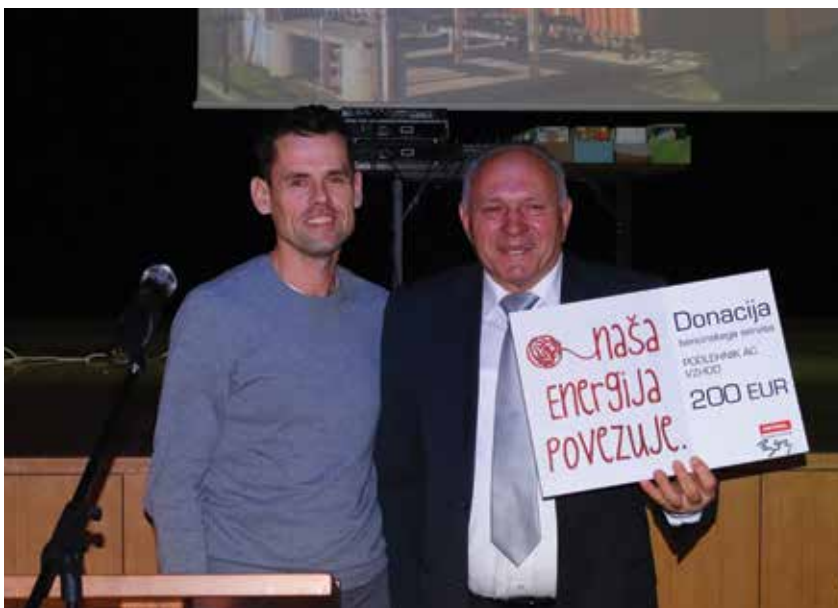

Občina Podlehnik – razglednica

PRIZNANJA IN ZAHVALE

Turistično društvo Podlehnik je v teh letih prejelo nešteto zahval in priznanj, saj so zelo aktivni na področju turizma.

Da pa ostanejo lepi dogodki za trajen spomin, poskrbi Sandi Šprah.

Direktor bencinske črpalke Bojan Vozlič podarja bon predsedniku Milanu Vidoviču

Sandi Šprah, ljubiteljski fotograf

Rene Suša podelil priznanje gospodarju etnološkega muzeja na Gorci Stanku Prevolšku

KULTURA JE TURIZEM IN TURIZEM JE KULTURA

**Ljudska modrost pravi:
Kdor ne spoštuje preteklosti,
ni vreden sedanjosti in prihodnosti.**

In ravno člani turističnega društva delajo po tem načelu in se trudijo ohraniti čim več bodočim rodovom.

V društvu se trudijo in delajo vsak po svojih močeh. Vsak član je v dvajsetih letih zapustil svoj pečat pri soustvarjanju turističnega društva.

Življenje teče in od nas samih je odvisno, kako ga živimo, kakšne spomine pustimo družbi in kako prispevamo k boljšemu življenju v domačem kraju.

Rene Suša podelil priznanje predsedniku Milanu Vidoviču

Dobitniki Maroltovih značk 2017

